

1   utorak, 19.09.2006.

2   [Otvorena sjednica]

3   [Optuženi su ušli u sudnicu]

4   ... Početak u 09.04h

5   SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

6   Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

7   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo tajnice, molim Vas najavite
8   predmet.

9   GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je
10   predmet IT-05-88-T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića i ostalih.*

11   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

12   Isto obraćanje optuženima, ako budete imali bilo kakvih problema sa
13   prevodom, upozorite nas na to. Vidim... naime, ne vidim da je iko odsutan u
14   timovima Odbrane, osim gospodina Bourgona.

15   A u timu Tužilaštva s nama jutros nije gospođica Šoljan.

16   Gospođo Nikolić, Vi još uvijek imate riječ. I Vi, gospodine
17   McCloskey. Da završimo sa pitanjem predloženog dokaza P2013. U stvari, Vi
18   ste imali riječ kada sam Vas prekinuo i rekao da je vrijeme da idemo
19   gospodine McCloskey.

20   G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.
21   Samo par pojašnjenja. Pored tog dokaza, mi imamo i spisak sa sadržajem i to
22   je Odbrana dobila. Bilo bi dobro da se to priloži. I takođe imamo i indeks,
23   gdje se takođe ukratko objašnjavaju sličnosti i razlike između dokaza, tako
24   da bi bilo dobro priložiti i taj indeks na kraju. Dakle, sadržaj i indeks na
25   kraju dokaznog predmeta ili sadržaj na početku indeks na kraju, tako da bilo

1 ko da pravi kopije tog CD-a na papiru imao bi dobar pristup tom dokaznom
2 predmetu. Sve što sam želio da kažem je... to je o tom... toj konkretnoj
3 temi. Imam još nekih administrativnih pitanja.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li bi se time odgovorilo na sve
5 zašto ste Vi bili zabrinuti, gospodo Nikolić?

6 GĐA NIKOLIĆ: [simultani prevod] Da, časni Sude. Mi smo se sastali u
7 vezi toga pre početka ovog suđenja i dogovorili smo se da će kompletan
8 materijal biti na adekvatan način označen i dostavljen Odbrani u određenom
9 momentu, kada bude za to bilo vreme. Hvala.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala na tome.

11 Gospodine Ostojić.

12 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine
13 predsjedavajući.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro i Vama.

15 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Kada je riječ o ovoj grupi dokaza, ja
16 i dalje imam prigovor na 36 snimaka napravljenih iz vazduha i ja ne želim da
17 te fotografije, odnosno ti snimci budu prihvaćeni u spis, barem u ovom
18 trenutku dok je još uvijek u toku proces kojim se bavimo snimcima iz
19 vazduha.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja ne želim da ulazim u raspravu s
21 Vama, niti sam ja ovde da raspravljam sa stranama. Ali mislim da je
22 prihvatljivost ovih dokumenata jedna stvar, a krajnja procjena probativne
23 vrijednosti ovih dokumenata je nešto drugo, zavisno od pitanja o kojima ćemo
24 raspravljati kasnije u vezi sa ovim snimcima iz vazduha i kako ćemo riješiti
25 to pitanje.

26

27

28

29

30

1 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Ja se slažem da je to jedan postupak
2 koji je dvostepen, ali mislim da ni... oni nisu dosegli standarde
3 autentičnosti, tako da, iskreno govoreći, mislim da oni uopšte... da se u
4 ovom trenutku ne može dovoditi u pitanje njihova dokazna vrijednost. Zbog
5 toga ja i ulažem prigovor. I zbog toga ulaž... smatram da se u ovom trenutku
6 ne može uopšte govoriti o njihovoj dokaznoj vrijednosti, jer je pitanje
7 koliko su oni autentični. Jer kako je gospodin Ruez mogao da kaže šta je
8 predstavljena slika u jednom datumu, a šta u drugom datumu, s obzirom da
9 je... postoji taj *gap* u datumima između njih. Tako da ja zaista želim da se
10 to pitanje malo više ispita.

11 [Sudije vijećaju]

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ima nekih drugih napomena u
13 vezi sa predloženim dokazom P2013? A onda ćemo mi nakon toga, sada i ovdje,
14 izreći svoju odluku.

15 Sam dokument će biti prihvaćen ili prihvaćen je kao P2013. I ja nisam
16 pomenuo tačan broj, jer nisam u poziciji da potvrdim taj broj. Jedan broj
17 snimaka koji su napravljeni iz vazduha, čija se autentičnost osporava, će
18 biti privremeno obilježeni samo za identifikaciju, a u dogledno vrijeme ćemo
19 donijeti konačnu odluku o njihovom prihvatanju ili neprihvatanju. U redu.

20 Oni će biti integralni dio dokaza 2013 i... ali samo u te svrhe.
21 Dakle, u budućnosti neće biti izdvojeni. Bit će izdvojeni samo da bi
22 Pretresno vije... da bi se o njima raspravljalo. Takođe, želim da naglasim
23 ono što ste Vi rekli ranije, gospođu Nikolić, da je to još jedan izraz duha
24
25
26
27
28
29
30

1 saradnje koji postoji između dvije strane i mi se zaista iskreno nadamo da
2 će ta saradnja da se nastavi u interesu sviju, kako bi se nastavilo raditi u
3 takvom duhu saradnje. Ja Vas mogu uvjeriti da, kada je došlo do kvarenja
4 takve saradnje, isto je to tako bilo na štetu Vaših klijenata.

5 Da, gospodine McCloskey. Izvolite.

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Video koji sam pomenuo, sa posebnim
7 brojevima, pretpostavljam da nema prigovora u vezi s tim.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ima nekih problema u vezi sa
9 video snimcima koje je gospodin McCloskey pomenuo juče? Da li želite da
10 ponovite njihove brojeve po spisku 65ter? U stvari, to ja mogu da ponovim.
11 Vidim da nema takvih zahtjeva. Nisam čuo nikakav zahtjev, dakle oni se
12 usvajaju u spis. Svaki posebno.

13 Gospođo tajnice, Vaš je zadatak da im date broj dokaznog predmeta
14 koji ćete onda prenijeti stranama i Pretresnom vijeću.

15 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Broj dokaza će biti potpuno isti
16 kakav je bio i po spisku 65ter, ali će se ispred toga staviti oznaka P.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu.

18 Samo trenutak.

19 [Sudije vijećaju]

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ste završili, gospodine
2 McCloskey?

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Još par administrativnih pitanja.
4 Razgovarao sam sa advokatima Odbrane o pravilu prema kojem svaki advokat
5 Odbrane dostavlja suprotnoj strani materijal za unakrsno ispitivanje u
6 trenutku kada počinje glavno ispitivanje. Mislim da smo se svi složili ili
7 smo se približili tome da se složimo, možda će advokati Odbrane željeti o
8 tome i međusobno da raspravljaju, ali složili smo se da - što se nas tiče -
9 da nije neophodno da nam se dostavi taj materijal na početku glavnog
10 ispitivanja, dovoljno je da nam se dostavi na početku unakrsnog ispitivanja.
11 Mi nismo dobijali baš mnogo materijala na početku glavnog ispitivanja, ali
12 mislim da će to omogućiti da ta količina materijala bude ograničena, jer će
13 biti više usmjerena na rezultate glavnog ispitivanja. Nisam siguran da li
14 smo se... tu postigli jednoglasnost, ali mislim da smo se tome približili. U
15 svakom slučaju, to je odluka advokata Odbrane u krajnjoj liniji.

16 I takođe bi želio da podsjetim sviju ovdje, da ako imaju bilo kakvih
17 problema u vezi sa snimcima iz vazduha dobijenim od Sjedinjenih Američkih
18 Država, bilo bi dobro da to dostave napismeno, jer će nam onda Sjedinjene
19 Američke Države moći pomoći u odgovoru na ta pitanja. Dakle, to će u svakom
20 slučaju pomoći da se to pitanje riješi. To sam... rekao sam već ranije, ali
21 samo da budem siguran da su svi toga svjesni.

22 A kada je riječ o najnovijem podnesku u vezi sa materijalom iz
23 predmeta *Obrenović*, mi ćemo odgovoriti na to u slijedeća dva dana, dan ili
24 dva. Došlo je, na žalost, do nesporazuma u komunikaciji. Ja sam komunicirao
25 sa jednom grupom u vezi s tim i složili smo se da neki ljudi pokušavaju da

26

27

28

29

30

1 to odlože - iz logističkih ili drugih predmeta /sic/ - i veći su izgledi da
2 će to biti vjerovatno novembar, januar ili februar. Mislim da stvari ne mogu
3 biti jasnije. Ali mi smo, u svakom slučaju, sada u fazi razgovora sa
4 različitim stranama koje u tome učestvuju i mislim da to nije sporno.

5 Možda bi bilo praktično... ja sam vidio da su u drugim sudnicama to
6 radili, možda bi bilo dobro da se to uradi i ovde, da kada strane podnesu
7 zahtjev, možda bi bilo dobro da stupe u kontakt sa suprotnom stranom, da
8 pokušaju to da riješe ili možda bar da ih obavijeste o tome. Jer u ovom
9 slučaju, pola tog zahtjeva je riješeno i to bi moglo onda da smanji taj
10 čitav period rasprave o tome na Sudu i istovremeno poveća komunikaciju
11 između strana. Ja to samo pominjem kako bi advokati Odbrane to razmotrili,
12 uzeli u obzir.

13 Takođe smo razgovarali sa advokatima Odbrane o tome da bi, iz
14 logističkih razloga, bilo bolje da ispitujemo gospodina Van Duijna prije
15 gospodina Frankena, i samo bi smo, dakle, promijenili tu redoslijed i nisam
16 čuo nikakav prigovor na to. Dakle, to bi bile... bila sva administrativna
17 pitanja.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Pogledat ću ovaj spisak
19 nakratko. Posljednje pitanje koje ste pomenuli, mislim da je to nešto o čemu
20 Vi međusobno... ste međusobno se dogovorili. Slično pitanje
21 objelodanjivanja, kada Odbrana treba Vama da objelodani dokumenta, to je
22 slično tome. Kada Vi postignete neki sporazum, nas obavijestite. Mi smo
23 spremni da prihvatimo sve sa čime se dogovorite.

24 Pitanje snimaka iz vazduha, ja pretpostavljam da će situacija biti
25
26
27
28
29
30

1 mnogo bolja, odnosno svi će se moći bolje baviti tom situacijom kada budu
2 tačno znali parametre, odnosno uslove koje je nametnula američka vlada.

3 Kada je riječ o predmetu *Obrenović*, mi ćemo sačekati Vaš odgovor.

4 A kada je riječ o Vašem pozivu timovima Odbrane da prihvate jedan
5 drugi pristup unaprijed, mislim da to ne možemo nametnuti Odbrani. To je
6 pitanje o kojem Vi možete međusobno da razgovarate i ako se ostvari sporazum
7 među Vama, mi ćemo... To će, naravno, poštediti nas i Vas i sviju, uštedit
8 će nam vrijeme, ali to nije nešto što mi možemo da nametnemo bilo kojoj od
9 strana.

10 A sada, kada je riječ o dokazima Odbrane. Gospodine Živanović.

11 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Ja bih želio da
12 ponudim u spis četiri dokumenta sa naše preliminarne... našeg preliminarne
13 spiska po pravilu 65ter. To su dokumenti nula... 1D00006, 1D00009, 1D00010 i
14 1D00012. Hvala.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ima prigovora?

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ne, gospodine predsjedavajući.

17 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ja bi zamolio napismeno, kao što je
18 obećano, ubuduće.

19 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Napismeno? U redu.

20 [Sudije vijećaju]

21 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Da. Ja sam tražio da se takvi
22 spiskovi dostave napismeno i sjećam se da sam dobio neke pozitivne reakcije
23 od Odbrane, tako da to očekujem ubuduće.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala, sudija Kwon.

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, ta četiri dokumenta se uvode u spis i obilježavaju u skladu s
2 tim.

3 Da li neko drugi iz timova Odbrane želi da ponudi dokumente na
4 usvajanje? Da, gospodine Ostojić.

5 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Mi
6 želimo da ponudimo na usvajanje dokument 2D0003. Da bude jasno, ovo je naš
7 prvi dokument. Iako imamo tačan dokument, mi bismo željeli da stavimo datum
8 na taj dokument. To je dokument koji se sastoji iz dvije stranice i datum je
9 19. juli 1995. godine.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ima prigovora?

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ne, gospodine predsjedavajući.

12 [Sudije vijećaju]

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda se to usvaja u spis kao
14 dokument 2D0003.

15 Da li ima daljih dokumenata? Gospođo Fauveau.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, da. Ja bih
17 željela da ponudim na usvajanje 5D19, 5D20 i 5D27.

18 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ako biste mogli da me podsjetite koji
19 je to dokument 5D20.

20 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] 5D20 je dokument koji su bosanske
21 vlasti dostavile gospodinu Ruezju, a u njemu se nalazi dokument sa imenima
22 koja... čija se prezimena završavaju sa "CH".

23 SUDIJA KWON: [simultani prevod] A koji... a to je dokument koji je
24 korišten tokom posljednje sjednice. Hvala.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Posebno je korištena posljednja
26 stranica tog dokumenta.

27 Da li ima prigovora?

28 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ne, gospodine predsjedavajući.

29

30

1 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ja sam iznenađen. Nemate prigovora u
2 odnosu na dokument 19?

3 [Sudije vijećaju]

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ja
5 prihvatam stav o tome da je usvajanje dokumenta jedna stvar, a drugo je
6 procjena težine dokumenta. I mislim da ćete Vi biti u stanju da pridate
7 odgovarajuću težinu tom dokumentu, ukoliko to bude potrebno. To su novinski
8 članci. Ja ne mislim da su bilo šta novo donijeli, ali ne ulažem prigovor na
9 njihovu prihvatljivost.

10 [Sudije vijećaju]

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo Fauveau. Ova tri
12 dokumenta koja su ponuđena na usvajanje uvode se u spis i bit će obilježeni
13 u skladu sa redoslijedom i bit će obaviješteni u dogledno vrijeme sa
14 tačnim brojem.

15 Pretpostavljam da gospodin Krgović nema ništa.

16 Gospodine Haynes, da li Vi želite da ponudite na usvajanje bilo koji
17 dokument?

18 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja nisam koristio nijedan dokument.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala.

20 Da li ima nekih drugih preliminarnih pitanja? Nema.

21 Da, gospođo Fauveau.

22 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ja sam
23 juče pokrenula pitanje dokumenata holandskog bataljona. Juče poslijepodne
24 smo mi dobili jedan dokument od Tužilaštva. Ne mogu ništa reći u vezi s tim
25 da li je Tužilaštvo imalo taj dokument ranije ili nije. Mi smo čuli svjedoka
26 prošle sedmice i juče, i jasno smo ga čuli prošle sedmice da su oni dobili
27 dokumente uz neke teškoće, ali su ih dobili od holandskih vlasti. A ako mi
28 Tužilaštvo kaže da oni nemaju dokument, ja ću prihvatiti tu izjavu,

29

30

1 ali bih željela tačno da znam da li je Tužilaštvo imalo, odnosno ima
2 dokument ili nema. To je prvi problem.

3 Drugi problem, ovo je već drugi svjedok za kojeg nemamo prevedene sve
4 izjave na jezik koji razumiju optuženi. Prošlog petka smo dobili dvije
5 izjave ovog svjedoka, samo je jedna prevedena na B/C/S. Pravilo 66 je vrlo
6 jasno. Sve prethodne izjave svjedoka treba da budu prevedene na jezik koji
7 razumije optuženi. Ja sam uvjerena da Odbrana može da nastavi, kako bi
8 omogućila normalno odvijanje ovog suđenja, ali moraju se poštovati pravila,
9 uključujući i pravilo 66, i optuženi moraju da dobiju sve izjave na jeziku
10 koji razumiju.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu.

12 Gospodine McCloskey, da li ste Vi već identifikovali koje ranije
13 izjave nisu prevedene na B/H/S? Ja ovo pitanje formulišem na ovaj način, jer
14 ne znam da li govorimo o zaštićenom svjedoku ili ne. Pomenut je svjedok,
15 tako da bih radije govorio na ovaj način.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Samo trenutak, časni Sude.

17 [Tužilaštvo se savjetuje]

18 SUDIJA AGIUS: /prevod engleskog transkripta: "Gospodo poslužiteljice,
19 mislim da u međuvremenu možete pripremiti svjedoka. Mi smo gotovo
20 završili."/

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, gospodine predsjedavajući.
22 Poznato mi je da postoji jedan upitnik za koji smo nedavno saznali i to će
23 uskoro biti prevedeno.

24

25

26

27

28

29

30

1 Takođe, postoji i pravilo 70, dokument po pravilu 70, koji prema
2 dogovoru sa holandskom vladom, holandska vlada je dozvolila svjedo...
3 dozvoljava svjedocima da ili se pojave u skladu s pravilom 70 ili ne. U ovom
4 konkretnom slučaju, ovaj svjedok nam je dao jedan interni dokument koji
5 potpada pod ograničenja pravila 70 i to se desilo tokom pripremnog
6 razgovora. To je sada otišlo u prevod. To bi bilo objašnjenje za to. A drugi
7 upitnik je otišao na prevođenje prilično davno i nekako je promakao da se
8 prevede.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U odnosu na opšti komentar koji je
10 dala gospođa Fauveau u vezi sa dokumentima holandskog bataljona, da li to
11 pokriva ono što ste već rekli ili imate još nešto da dodate?

12 [Svjedok je ušao u sudnicu]

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Nisam sasvim siguran na šta ona
14 misli kada kaže "dokumenti" ili "ti dokumenti". Kao što znate, UNPROFOR,
15 vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, holandski bataljon, Sektor sjever, ima
16 toliko vojnih dokumenata i mi smo bukvalno dostavili hiljade tih dokumenata
17 Odbrani. I mi smo se sinoć potrudili, četiri sata smo radili sa najboljim
18 ljudima u našem timu da bi povećali tu potragu za dokumentima koje je
19 tražila gospođa Fauveau i bili smo... došli smo samo do onih... do onih
20 interesantnih dokumenata koje smo već dostavili, tako da sam ja prilično
21 uvjeren da smo mi dostavili sve što imamo.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu.

23 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Moguće da postoji više internih
24
25
26
27
28
29
30

1 dokumenata, ali to je nešto što je izvan moći Međunarodnog suda.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. A ako naiđete na neke
3 probleme, molim Vas, obavijestite nas.

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ako imate samo trenutak. Ja bih samo
5 želio da se zamijenim sa svojim kolegom.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, svakako.

7 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ja bih
8 željela da odgovorim na ono što je upravo izjavio tužilac, ali bih željela
9 to da uradim u odsustvu svjedoka.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To možemo da uradimo kasnije.

11 U međuvremenu, možemo da počnemo sa iskazom svjedoka. Ima još dosta
12 vremena do Vašeg unakrsnog ispitivanja.

13 Gospodine Boering, dobro jutro. Dobro došli.

14 I ponovo, čekali ste pola sata, ali tokom ovih posljednjih pet minuta
15 imali ste mogućnost da vidite da smo se bavili nekim proceduralnim pitanjima
16 koja se pokreću svaki dan po nekoliko puta. Dobro došli. Želim Vam
17 dobrodošlicu u ime Međunarodnog suda i želim da Vam se zahvalim što ste nam
18 se stavili na raspolaganje kako bi ste svjedočili na ovom suđenju.

19 Prije nego što počnete da svjedočite, naš Pravilnik o postupku i
20 dokazima traži da date svečanu izjavu da ćete tokom Vašeg iskaza govoriti
21 istinu, samo istinu i ništa osim istine.

22 Gospođa poslužiteljica će Vam dati tekst svečane izjave koji u stvari
23 odgovara zakletvi u nekim sudskim sistemima. I kada to pročitate, to će biti
24 Vaša svečana izjava.

25 Gospodine Boering, izvolite.

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: [simultani prevod] Svečano izjavljujem da ću govoriti
2 istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine. Smjestite se.
4 Dozvolite da Vas pitam što ste Vi u ovom trenutku po činu u Nizozemskim
5 vojnim snagama i kako želite da Vam se obraća Pretresno vijeće?

6 SVJEDOK: [simultani prevod] Moj trenutni čin je pukovnik u sklopu
7 zračnih snaga. Molio bih da mi se obraćate kao pukovniku Boeringu. To je i
8 moj čin i moje je ime uključeno u to.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, pukovniče. Tako ćemo Vam se
10 obraćati. Ukratko, prvo će s Vama razgovarati gospodin Nicholls. Mislim da
11 će provesti s Vama dva dana tokom glavnog ispitivanja, a zatim će Vas
12 ispitivati razni timovi Obrane.

13 Samo sam maloprije govorio o nekim stvarima s kojima bismo se mogli
14 susresti, a što je u Vašem interesu. Željeli bismo da Vi i razni timovi
15 Obrane da se nađete, Tužilaštvo tu ne bi sudjelovalo, da vidi se da li
16 želite da si zadržite ovaj sistem koji je do sada korišten. Dakle, kada se
17 vrši unakrsno ispitivanje, da se počne sa Obranom za Popovića, pa onda Beare
18 i tako dalje.

19 Slobodno promijenite taj raspored, ili da se to tako zastalno
20 promijeni ili možete za svaki puta mijenjati situaciju. Moglo bi biti
21 nespretno gospodinu Živanoviću možda da uvijek mora biti prvi. Isto tako...
22 a isto tako, možda želite da zadržite isti sistem. U svakom slučaju,

23
24
25
26
27
28
29
30

1   zamolit ću Vas da porazgovarate međusobno i da nam kažete što biste više
2   voljeli. Mi ćemo Vam izaći u susret.

3   Dakle, pukovniče, prvi će biti gospodin Nicholls.

4   G. NICHOLLS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

5   Dobro jutro. Dvije stvari. Kao što vidimo, pukovnik Boering govori na
6   nizozemskom, na svom maternjem jeziku, tako da će vrijeme za prevod možda
7   biti malo duže. A kao drugo, ja se izvinjavam, naša je procjena koliko će
8   nam vremena trebati je bila pogrešna, jer nismo uzeli u obzir videosnimke
9   koje smo... imam namjeru pregledati sa pukovnikom Boeringom. Prošli puta
10   kada je on svjedočio, one su već ranije bile puštene, te snimke, a sada ću
11   to preko njega uvrstiti, te bih rekao da će naša procjena biti dva sata duža
12   nego ona ranija.

13   SVJEDOK: PIETER BOERING

14   [Svjedok odgovara putem prevodioca]

15   Ispituje gospodin Nicholls:

16   [Tužilac ispituje putem prevodioca]

17   P: Dobro jutro, pukovniče. Vaše puno ime je Pieter Boering?

18   O: Da, tako je.

19   P: Vi ste Nizozemac?

20   O: Da.

21   P: Oženjeni ste i imate dvoje djece?

22   O: Da.

23   P: Trenutno ste pukovnik u nizozemskoj vojsci. Možete li nam ukratko
24   reći koje su Vaše dužnosti, kojim radom se bavite?

25   O: Radim u Munsteru, što je sjedište NATO-a u Njemačkoj. Ja sam

26

27

28

29

30

1   ađutant za operativna pitanja u situacijama kada trebamo snage za reakciju
2   NATO-a slati negdje ili slična /sic/ vrste zadataka, kao što je recimo
3   prisustvo u Afganistanu.

4   P: Da prođemo kroz Vašu vojnu karijeru. Vi ste u nizozemsku vojsku
5   pristupili 1978; je li tako?

6   O: Tako je.

7   P: Od 1982. do 1989. ste služili u Njemačkoj kao artiljerijski
8   oficir?

9   O: Tako je.

10   P: Od 1989. do 1993. bili ste na nizu dužnosti, uključujući i ovdje u
11   Hagu?

12   O: Da.

13   P: Od 1993. do 2002. bili ste i na nekim drugim položajima,
14   uključujući ovdje u Nizozemskoj, naravno u Srebrenici, a kasnije i na
15   Kosovu.

16   O: To je točno. Ali od /?1993./ do 2002. sam konkretno radio u
17   Njemačkoj, u mjestu Seedorf, i onda sam odatle bio pretpotčinjavan na druge
18   lokacije.

19   P: Hvala što ste me ispravili. Unaprijeđeni ste u čin pukovnika 2004?

20   O: Da, to je točno.

21   P: Trebao sam spomenuti, rođeni ste 6. maja 1959; zar ne?

22   O: Da, to je točno.

23   P: Želio bih da sada pređemo na vrijeme kada ste stigli u Srebrenicu.
24   Da li se sjećate datuma kada ste tamo stigli 1995?

25   O: To je bilo 3. januara 1995.

26   P: Da li je to bio Vaš prvi duži zadatak na... u inozemstvu?

27

28

29

30

1 O: To je bio uopće moj prvi zadatak u inozemstvu.

2 P: Da li je održano, nakon... nedugo nakon Vašeg dolaska, nekakav...
3 upoznavanje, sastanak za upoznavanje sa VRS-om?

4 O: Nakon što smo tjedan dana bili u toj enklavi, mi smo se susreli sa
5 rukovodstvom Drinskog korpusa, kao i drugih unita... jedinica. Oni su nam
6 bili predstavljeni. Tu je bio komandant korpusa, to je bio general
7 Živanović, kao i komandanti raznih brigada koje su bile oko /?enklave/. Tu
8 su bili njihovi predstavnici.

9 P: Koja je bila glavna svrha tog sastanka? O čemu se razgovaralo?

10 O: Glavni cilj sastanka bio je da se predstave general Živanović i
11 kontakt ljudi u raznim brigadama koje su bile oko enklave, tako da smo, ako
12 smo željeli do nekoga, stupiti u kontakt s nekim, onda bismo preko tih
13 kontakata radili. Na primjer, za Bratunačku brigadu to je bio major Nikolić,
14 za brigadu Skelani to je bio pukovnik Vuković.

15 P: Hvala. Odgovorili ste i na moje slijedeće pitanje. Da li je
16 general Živanović bilo šta rekao o srebreničkoj enklavi i šta on misli da bi
17 se s njom trebalo dogoditi?

18 O: Tokom sastanka je nakratko spomenuo da je njegova kuća bila u
19 enklavi i da je zadatak Nizozemskog bataljona bio da demilitarizira tu
20 enklavu i da je, po njegovom mišljenju, to bio naš glavni zadatak.

21 P: Recite: a šta jeste bio mandat Nizozemskog bataljona u vrijeme
22 kada ste Vi bili tamo 1995? Molim Vas, ukratko, čega se sjećate?

23 O: Naš mandat je, kao prvo, bio obezbjeđivanje te enklave. Kao drugo,
24
25
26
27
28
29
30

1 demilitarizacija same enklave. Kao treće, pružanje humanitarne pomoći,
2 posebno unutar enklave, a ako je moguće i - na primjer - u Bratuncu.

3 P: O tome ćemo mandatu govoriti još kasnije. Molim Vas recite mi kako
4 su bile organizirane snage Nizozemskog bataljona u Srebrenici i koliko je
5 bilo četa. Gdje je bila komanda?

6 O: Komanda je bila u Potočarima, a tamo je bio štab, također je bila
7 sanitetska služba, tamo smo to pružili, a bila je jedna četa koja je bila
8 zadužena za sjeverni dio enklave. U Srebrenici je bila i četa Bravo, koja se
9 bavila osiguranjem južne enklave.

10 P: Kako se zvala ta četa u Potočarima?

11 O: Tamo je bila četa Charlie i štapska četa, kao i sama komanda.

12 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Zamolit ću da se svjedoku pokaže
13 karta broj 6. To je IC00002.

14 P: to bi trebalo biti negdje sada na ekranu. Ako se to ne pojavi,
15 imamo primjerak. Ja to još nisam dobio.

16 SUDIJA KWON: [simultani prevod] U međuvremenu, gospodine Nicholls,
17 molim da mi kažete, da saznate koji je bio čin kada je gospodin stigao u
18 Srebrenicu?

19 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ja se izvinjavam, časni Sude.

20 P: Što ste bili po činu u januaru 1995., kad ste stigli u Srebrenicu?

21 O: bio sam major.

22 P: Dok čekamo da se pojavi ta karta...

23 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ili možda da uzmemo jednostavno
24
25
26
27
28
29
30

- 1 primjerak na papiru, pa da stavimo ga na grafoskop?
- 2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kako hoćete, ako je to brže.
- 3 Zašto se to ne vidi na elektronskom sistemu?
- 4 No, dobro. Idemo dalje. izvolite, gospodine Nicholls.
- 5 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Nisam siguran. Meni je rečeno da to
- 6 imamo u elektronskom sistemu.
- 7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, svakako imamo.
- 8 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Da. Sada to imamo na ekranu preko
- 9 elektronskog sistema.
- 10 P: Gospodine, zamolit ću Vas da pogledate ovu kartu. Mislim da sam
- 11 Vam je već pokazao kada smo se prošlog tjedna našli. Da li ova karta točno
- 12 prikazuje samu enklavu i gdje su se nalazile baze UN-a?
- 13 O: Da. To je veoma jasna slika, ali mislim da bi bilo bolje da se...
- 14 U drugom smjeru, u drugom smjeru. Tako, sad je bolje.
- 15 P: Ove točke i slova oko enklave, A, B, D, K, S, šta to označava?
- 16 O: To su promatračka mjesta i - općenito govoreći - na njima je
- 17 stalno bilo ljudstvo, osam timova Nizozemskog bataljona.
- 18 P: Da li se o tome govorilo kao o OP, dakle posmatračkim mjestima?
- 19 O: Da, da. To su posmatračka mjesta.
- 20 P: Da li ste ikada obišli ta posmatračka mjesta?
- 21 O: Većinu, da.
- 22 P: Jesu li ta posmatračka mjesta... O njima ćemo kasnije govoriti
- 23 detaljnije, o tome. Ali samo nakratko: da li je na njih izvršen ikada napad
- 24 od strane oružanih snaga, bilo kojih?
- 25 O: Da. Njih su napale srpske jedinice i to posebno prema kraju našeg
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 boravka u enklavi, dakle početkom jula.

2 P: Da li je promatračko mjesto E, na dnu, dakle E za Echo, da li je
3 lokacija tog posmatračkog mjesta ikad bila mijenjana?

4 O: Da. Prema kraju našeg boravka u enklavi, početkom jula, je to
5 promatračko mjesto bilo napadnuto i onda smo se povukli prema samom... samoj
6 Srebrenici, prema mjestu.

7 P: Da li su bila formirana nova posmatračka mjesta nakon pada
8 posmatračkog mjesta Echo?

9 O: Da. Bila su formirana i zapravo se može reći da ova cesta koja se
10 vidi, koja se kreće od U prema Srebrenici, uz tu cestu, mi smo tamo
11 zauzimali razne položaje čija je zadaća bila blokiranje, ali su takođe bila
12 i promatračka mjesta.

13 P: Koje su bile glavne funkcije tih promatračkih mjesta u sklopu
14 mandata Nizozemskog bataljona?

15 O: Uglavnom se radilo o izvještavanju i o ljudima koji su izvana
16 ulazili u enklavu, kao i onima koji su iz enklave izlazili, dakle bez obzira
17 o tome da li se radilo o Srbima ili Muslimanima. Dakle, zadaća je bila da se
18 osigura granica.

19 P: Ukupno, koliko je bilo Nizozemskih vojnika, otprilike, u periodu
20 od januara do jula 1995., na službi u toj enklavi?

21 O: Otprilike 400, 450.

22 P: Da li se taj broj promijenio u periodu od januara do jula, da li
23 je bilo bilo kakvih promjena?

24 O: U znatnoj mjeri je bio smanjen, možda na 300, možda i manje,
25 posebno zbog toga što je više ljudi imalo mogućnost da ode na odmor ili zbog
26 nekog drugog razloga, a onda nisu... nije im bilo omogućeno da se vrate u
27 enklavu, jer im Srbi nisu dozvolili da se vraćaju.

28 P: Da li ste Vi, tokom šest mjeseci kada ste bili tamo, imali priliku
29
30

1 da odete iz enklave i tamo se vratite?

2 O: Ja sam jednom otišao na dopust. Mislim da je to bilo krajem
3 februara, na tjedan dana dopusta.

4 P: Želim Vas sada pitati o Vašim dužnostima u odnosu na VRS i ABiH.
5 Koji je bio Vaš položaj, koja je bila Vaša dužnost u s... kao majora u
6 Nizozemskom bataljonu u toj enklavi?

7 O: Ja sam bio na položaju osobe koja održava kontakte u ime
8 komandanta bataljona sa civilnim a i vojnim rukovodstvom, kako u enklavi,
9 kao i izvan nje, i sa srpskom stranom. U tom svojstvu ja sam bio u kontaktu
10 i sa Armijom BiH i sa Vojskom Republike Srpske, kao i sa gradonačelnikom i
11 ostalim lokalnim vlastima. Takođe sam imao kontakata sa nevladinim
12 organizacijama.

13 P: Da to sada razlomimo. Ko su Vam bili glavni kontakti unutar VRS-a?

14 O: U okviru VRS-a, to je bila Bratunačka brigada, tu bi bio major
15 Nikolić. I nešto rjeđe, ali u slučaju, recimo, kada je bilo nekih problema,
16 ja bih stupio u kontakt sa jugom. Recimo, kao ona situacija sa promatračkim
17 mjestom Echo, onda bih stupio u kontakt sa pukovnikom Vukovićem.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Nicholls, da izbjegnemo
19 zbrku. Meni nije zbrka, meni je jasno, ali kada svjedok govori o majoru
20 Nikoliću, ne govori o ovom gospodinu Nikoliću koji je ovdje optužen, nego o
21 Draganu Nikoliću.

22 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ne, ne. Momiru Nikoliću, časni Sude.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Momir Nikolić.

24 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ja sam o tome razgovarao sa drugim
25 zastupnikom i pokušao sam da se to utvrdi, a da ja ne postavljam sugestivna
26
27
28
29
30

1 pitanja. Mislim da će svjedok identificirati Momira Nikolića kasnije na
2 videu.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu.

4 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Da. Ali u pravu ste, časni Sude.
5 Dakle, govorimo o Momiru Nikoliću iz Bratunačke brigade.

6 SVJEDOK: [simultani prevod] To je tačno. To je bio Momir Nikolić.

7 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

8 P: Pukovnik Vuković, s kojim biste se sastajali na juž... susretali
9 na južnom dijelu enklave, u kojoj je on brigadi bio, da li se sjećate?

10 O: To je bila brigada Skelani.

11 P: Hvala. Možda ste mi već odgovorili, ali koliko često ste se
12 sastajali sa Momikom Nikolićem, općenito govoreći?

13 O: Jednom u dva tjedna, da tako nešto kažem. A ako je bilo nekih
14 incidenata, onda bismo nastojali da ostvarimo direktnije kontakte i to bismo
15 radili preko prevodioca UN-a koji je bio na dužnosti u Bratuncu.

16 P: Kada biste se sastajali sa Momikom Nikolićem, najčešće gdje biste
17 se sastajali?

18 O: Uglavnom smo sastanke imali odmah iza posmatračkog mjesta Papa,
19 prema Bratuncu. Tamo je bio jedno posmatračko mjesto VRS-a i u nekim
20 situacijama bismo odlazili u Bratunac, u hotel Fontana, i razgovarali
21 detaljnije. Ali uglavnom su sastanci bili u blizini promatračkog mjesta
22 Papa.

23 P: Da li je tamo bio neki most?

24 O: Bio je tamo most koga su zvali "Žuti most", mada se stvarno nije
25
26
27
28
29
30

1 radilo o mostu. To je samo ime bilo za to mjesto. To je bila jedna cesta
2 kojom se prolazilo između tih promatračkih mjesta.

3 P: A o kakvim pitanjima, sad ne govorim o konkretnim incidentima, o
4 tome ćemo kasnije, nego o kakvim ste pitanjima generalno razgovarali sa
5 Momiirom Nikolićem prilikom tih sastanaka?

6 O: Mi u Nizozemskom bataljonu smo imali određene poteškoće sa
7 konvojima koji su dolazili i onima koji su odlazili. I mi smo zvanično o
8 tome izvještavali iz Zagreba, ali i sa naše niže razine smo znali prenositi
9 tu poruku da želimo da takav i takav konvoj dolazi i obavijestiti
10 rukovodstvo. Poneki put se razgovaralo o porukama iz enklave o organiziranju
11 sastanaka i u određenim trenucima, kada je stanje naših zaliha bilo loše,
12 onda bi se ti kontakti bavili pitanjem zaliha, dakle, jer je to išlo i preko
13 njih ili ne... preko nekog njihovog posrednika.

14 P: O tome ćemo isto uskoro razgovarati. Da li Vas je Momir Nikolić
15 predstavio nekom svom višem oficiru?

16 O: Povremeno, kada bih bio na takvom nekom sastanku u Fontani ili na
17 tim promatračkim mjestima kod Žutog mosta, bilo je i sastanaka koji su bili
18 organizirani na ideju ili na inicijativu majora Nikolića i onda bi bili
19 prisutni neki viši oficiri. U tom slučaju je on bio oficir za vezu koji nas
20 je predstavljao, a zatim bi ta druga osoba nastavila sa samim razgovorom.

21 P: Da li se sjećate imena tih... bilo kojeg od tih starijih, tj.
22 viših oficira koje Vam je predstavio Momir Nikolić?

23 O: Pa, sjećam se, u svakom slučaju, jednog imena. To je bio pukovnik
24 Beara. To je bilo negdje u periodu između marta i aprila, a onda ponovo
25 između maja i juna, tj. u tom periodu. Jednom prilikom je sastanak održan na
26 Žutom mostu, a drugi put u hotelu Fontana.

27
28
29
30

1 P: Na tom prvom sastanku, recite ukratko što se dogodilo i koji je to
2 od ova dva bio, ovaj u "Fontani" ili na Žutom mostu.

3 O: Prvi sastanak, ako se dobro sjećam, održan je između kraja marta i
4 početka aprila, u tom periodu. Ne znam da li je to bilo na zahtjev majora
5 Nikolića, ali mi smo krenuli prema tamo jer je stanje bilo već prilično
6 napeto. I onda smo krenuli od našeg promatračkog mjesta prema Žutom mostu.
7 Naišli smo na zasjedu VRS-a, a zatim smo na kraju odvedeni do Žutog mosta i
8 tamo smo zatekli majora Nikolića i pukovnika Bearu i tada sam mu
9 predstavljen. Ono čega se ja sjećam je da je u tom trenutku vladao ogroman
10 interes za to da li je neki... jedan određeni muslimanki rukovodilac u
11 mjestu i gdje mu je položaj ili kakav mu je položaj. Posebno je riječ bila o
12 Naseru Oriću.

13 P: A ko Vas je ispitivao o Naseru Oriću?

14 O: Pukovnik Beara.

15 P: Šta je pukovnik Beara želio znati o Naseru Oriću? Molim Vas, isto
16 ukratko, koja je, dakle, bila svrha tog sastanka?

17 O: Da li je on bio prisutan, koja je bila njegova uloga i da li bi
18 mogao se s njim sastati, bilo unutar enklave ili izvan nje.

19 P: Da se... da li bi se Naser Orić sastao sa pukovnikom Bearom, to je
20 ono što ste rekli?

21 O: Da, to je tačno.

22 P: Molim Vas, ukratko da mi opišete ovaj drugi sastanak sa pukovnikom
23 Bearom.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Drugi sastanaka u Bratuncu, u hotelu Fontana, bio je, ako se dobro
2 sjećam, na zahtjev majora Nikolića. Taj sastanak je trajao pola sata - možda
3 i sat - i također se ticao informacija i rukovođenja Namera Orića, kako je
4 to bilo organizirano. Očito je bilo da su tražili informacije o tome kako je
5 bila organizirana Armija BiH u toj enklavi.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine Nicholls.
7 Zamolit ću da se utvrdi kojeg je datuma bio taj drugi sastanak, molim Vas?

8 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

9 P: Molim da nam ponovo kažete, pukovniče, datum tog drugog sastanka.
10 Mislim da ste ranije rekli da je to bilo između maja i juna, ali možda bi
11 nam mogli reći kad je bio drugi sastanak.

12 O: Ako se tačno sećam, to je bilo krajem maja ili početkom juna.
13 Otprilike se radi o kraju maja i početkom juna. To bi bio tačan datum.

14 P: A kako se Momir Nikolić ponašao u prisustvu pukovnika Beare i Vas?

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koji je prigovor, gospodin Meek?

16 G. MEEK: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, nema osnova.
17 Nije postavljen osnov za ovo pitanje, ovaj svedok još nije svedočio o tome
18 kako se major Nikolić uobičajeno ponašao sa drugim vojnicima, a sada želi da
19 postavi pitanje za koje prvo nije uradio pripremu.

20 [Sudije vijećaju]

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ja mogu lako da priprelim to pitanje.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dajte da čujemo Vaš odgovor na to.

3 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ja mogu da postavim temelje za ovo
4 pitanje. Ja sam hteo da o tome govorimo odmah sa ovim svedokom. Ali ako
5 gospodin Meek to želi, ja mogu malo... da postavim nekoliko uvodnih pitanja.
6 Mislim da nema ništa pogrešno u načinu na koji sam ja formulisao to pitanje.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možda bi bilo jednostavnije kada bi
8 Vi, u stvari, postavili temelje za ovo pitanje.

9 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

10 P: Pre nego što ste se sreli sa majorom Nikolićem i sa pukovnikom
11 Bearom prvi put, koliko ste se Vi sretali puta pre toga sa Momiom
12 Nikolićem, u nekim drugim prilikama?

13 O: Mislim da sam se s njim sretao jednom svake dve nedelje, tako da
14 možda sam se onda tokom marta s njim susretao. Možda šest-sedam puta smo se
15 sreli. Onda kasnije, u martu, bio je jedan kratak period napetosti, ali smo
16 se obično sastajali svake dve nedelje.

17 P: A pretpostavljam da ste se s njim susretali između prvog i drugog
18 sastanka kome je prisustvovao pukovnik Beara, zar ne, sa Nikolićem?

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da, tako je.

2 P: Kako se je Momir Nikolić obično ponašao? Kako bi opisali njega kao
3 osobu, kako bi opisali njegovo ponašanje kada bi ste se sreli s njime?

4 O: Bio je vrlo žustar, poslovan, nije imao mnogo vremena, direktno je
5 prelazio na stvar. On je na srpskoj strani bio zadužen za sve u tom
6 trenutku.

7 P: Da li se prema Vama ponašao prijateljski? Kako se prema Vama
8 ponašao lično?

9 O: Bio je vrlo poslovan i direktan, ali nije se prema meni ponašao
10 prijateljski. Ne bih rekao da je tu bilo takvih nekakvih tragova.

11 P: Da li ste ikada mogli da vidite Momira Nikolića kada je bio sa
12 generalom Živanovićem? Da li ste se s njima susretali, pre nego što ste se
13 sreli sa Momirom Nikolićem i pukovnikom Bearom?

14 O: Da. Video sam ga nekoliko puta, jedanput sa Živanovićem, dva puta
15 sa pukovnikom Bearom. I... on je bio nekako po strani, on je bio osoba koja
16 je uspostavljala kontakte i nije mu bilo dozvoljeno da učestvuje u
17 razgovoru. On je više bio u nekakvoj bezbednosnoj funkciji.

18 P: Kad kažete: "u to vreme", koji je to period kada je Momir Nikolić
19 više bio po strani, u pozadini?

20 O: Na primer, na sastancima sa Živanovićem ili na sastanke kada je
21 bio sa pukovnikom Bearom.

22 P: Da li ste primetili kakvu promenu u ponašanju Momira Nikolića na
23 sastancima sa pukovnikom Bearom?

24 G. MEEK: [simultani prevod] Časni Sude, ja ulažem prigovor. To je
25 pitanje već postavljeno, dobijen je odgovor i ponavlja se.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi ste uložili prigovor kada je
2 postavljeno pitanje, a on nije... Naokolo smo išli da bi došli do tog
3 odgovora, tako da ne bi bilo prigovora. A sada, kad smo došli do te tačke,
4 Vi ustajete i kažete: "On je odgovorio na to pitanje." On nije odgovorio na
5 to pitanje.

6 Gospodine Nicholls, izvolite.

7 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

8 P: Izvolite, odgovorite na pitanje, gospodine. Da li ste primetili
9 ikakvu promenu u ponašanju Momira Nikolića na sastancima kojima je
10 prisustvovao i pukovnik Beara?

11 O: On je bio povučen, nije učestvovao u razgovoru i bilo je jasno da
12 njegova uloga je uloga osobe za vezu, a nije se očekivalo da on aktivno
13 doprinosi razgovoru u tom trenutku.

14 P: Sada nam kažite nešto o Vašim kontaktima sa muslimankom vojskom,
15 sa Armijom BiH. S kim ste se susretali na toj strani?

16 O: Sa Naserom Orićem. On je prvo bio vođa Armije BiH. Onda sam se
17 sastajao sa načelnikom štaba Ramizom Bećirevićem. A onda, treća osoba,
18 Ekrem, koja se u stvari brinula za bezbednost, ali nekada, u odsustvu ove
19 prve dvojice, on je bio takođe glavni, odgovarao je za sve.

20 P: Da li sećate još nekoga iz Armije BiH?

21 O: Da, naročito iz zapadnog dela enklave, koja je bila pod nadzorom
22 Zulfe. To je malo bio... jedan deo koji je imao veću nezavisnost, koji je
23 imao svog nezavisnog vođu. I ja sam se s njim sreo jedanput.

24 P: O tome ćemo malo kasnije da govorimo.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali ovde nije spomenut nikakav
26 vremenski okvir, a to je važno.

27

28

29

30

1 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Da, časnici Sude. Izvinjavam se, u
2 pravu ste.

3 P: Vi ste bili tamo od januara do početka jula, do 12. jula 1995.
4 godine. Možete li da nam kažete kada ste se sastajali sa ovim vođama Armije
5 BiH, sa Naserom Orićem, Ramizom Bećirevićem i Ekremom, tj. Zulfom, Ekremom i
6 Zulfom. Možete li da opišete kada ste se sastajali s njima u tom periodu?

7 O: Obično smo se sretali sa vođama Armije BiH jedanput nedeljno.
8 Mislim da bi to bilo utorkom ili sredom. Ne sećam se, ali je to bio
9 uobičajeni dan, ako bi svima odgovaralo da se nađemo. Naročito na početku
10 sam imao nekoliko sastanaka sa Naserom Orićem i onda je ubrzo Ramiz preuzeo
11 to od njega, a nije bilo moguće sa Zulfom lično da se sastajemo. On je bio
12 više samotnjak i mis... i nije hteo s nama da kontaktira.

13 Ja imam pitanje. Ja na levoj strani vidim, u stvari, jednu skicu
14 enklave, a prvo sam na monitoru imao tekst na engleskom. Možda bih mogao
15 ponovo da vidim tekst na engleskom.

16 P: A kada ste prestali da se sastajete sa Naserom Orićem i češće da
17 se sastajete sa Ramizom Bećirevićem, ako se sećate?

18 O: Mislim da je to bilo sredinom februara. Bilo je jasno da je
19 potrebno da budemo u vezi sa Ramizom, pošto se Naser Orić vrlo retko
20 pojavljivao na sastancima. Pojavio se možda jedanput ili dvaput, ali to je
21 bilo neočekivano. Ali više je Ramiz bio taj sa kojim smo kontaktirali.

22 P: A o kakvim ste stvarima razgovarali na ovim sastancima sa Armijom
23 BiH?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Sastanci sa Armijom BiH su se uglavnom bavili time šta treba
2 raditi u slučaju incidenata, recimo razoružavanje. Ako smo videli naoružane
3 ljude, od nas se očekivalo da interвениšemo. U slučaju da je došlo do
4 nekakvog krijumčarenja ili ako bi ljudi uspjeli da izađu iz enklave, onda bi
5 mi tražili od njih da oni potvrde te informacije koje smo mi imali. Uglavnom
6 se tu radilo o posmatranju i verifikaciji. U Srebrenici je bio zauzet
7 jeda... zauzeto jedno skladište oružja i to je trebalo održavati. Onda je
8 pitanje bilo kada je moglo da se izvede to održavanje, ti poslovi
9 održavanja.

10 P: Želim da Vam postavim par pitanja o tome, neš... o VRS-u, a onda o
11 Armiji BiH. Od 1978. godine ste Vi u holandskoj vojsci. Vi ste bili
12 artiljerijski oficir. i u vreme kada ste bili u enklavi, Vi ste bili oficir
13 za vezu koji se susretao sa Živanovićem, sa Momrom Nikolićem, sa pukovnikom
14 Vukovićem i sa drugim. A kako možete, recimo, da procenite profesionalnost
15 ili organizaciju na nivou VRS-a, onako kako se to Vama činilo?

16 O: Mislite na Armiju BiH? Mislite na VRS. U VRS-u je nivo
17 profesionalnosti bio jasan. Radilo se o očigledno hijerarhijskoj strukturi.
18 Postojao je komandant korpusa, postojale su brigade, oficiri za vezu. Sve je
19 bilo jasno definisano. Ako ste imali zakazane sastanke, obično su se oni
20 toga i pridržavali. Što se tiče oružja, na osnovu onoga što sam ja mogao da
21 vidim, bilo je tenkova, bilo je artiljerijskog oruđa, bilo je dovoljno
22 motor... motorizovanih... motornih vozila. Što se tiče logistike, bilo je
23 dovoljno materijala i opreme, bar to je bio moj utisak.

24 P: U redu. A da Vam postavim isto pitanje o tome kako procenjujete
25 Armiju BiH. Šta ste tu videli kada ste bili u enklavi i dok ste kontaktirali
26 s njima?

27 O: Organizacija je uglavnom bila u vezi sa glavnim rukovodstvom.

28
29
30

1   Bila je podjeljena na regione unutar enklave, tako da ja nisam kontaktirao sa
2   tim ljudima, čete su se bavile time. A što se tiče načina rukovođenja, to se
3   vršilo centralno iz enklave. Zapadni deo je bio relativno nezavisan. Nije
4   bilo ni potrebno neko vodstvo u tom slučaju, kad imamo u vidu lako oružje
5   koje su imali. Imali su lake minobacače i protivtenkovsko naoružanje, ali
6   nije bilo teških tenkova niti dovoljno logističkog materijala. Jedini
7   tenkovi su se nalazili u tom magacinu gde se držala municija u Srebrenici na
8   početku i oni se nisu koristili za vežbe ili tako nešto, jednostavno su bili
9   u depou.

10   P: A dok se bavimo time, kažite nam kakvo je *DutchBat* naoružanje
11   imalo. Vaše čete, kakvo su imale naoružanje?

12   O: Imali smo određenu vrstu vozila sa protivtenkovskim naoružanjem,
13   nismo imali teško naoružanje niti teške tenkove, nismo imali teške
14   minobacače. Imali smo vozila sa gusenicama, tako da smo imali ograničeno
15   oružje. Tako da, ako se nešto... da bi... da se nešto sigur... bezbed...
16   nešto ozbiljno desi, ako bi se nešto ozbiljno desilo, trebalo je da to
17   prijavimo i da tražimo vazдушnu podršku, ako je to bilo potrebno.

18   P: Da se vratimo na Armiju BiH za trenutak. Govorili ste o jasnoj
19   hijerarhijskoj strukturi, o komandantima korpusa, brigadama, vezama unutar
20   VRS-a. Koliko je bila jasna hijerarhijska struktura i podela u Armiji BiH,
21   po Vašem mišljenju?

22   O: Ja nisam primetio nikakvu očiglednu ulogu, ali vodstvo Nasera
23   Orića i Ramiza je postojalo. Takođe je bio jedan sektor na zapadu - tu je
24   glavni bio Zulfo - i to je bila nezavisna jedna zona i mislim da ni Naser
25   Orić ni Ramiz nisu vodili taj sektor. Mislim da je gotovo 1.000 ljudi unutar
26   enklave su bili vojnici koji su prošli obuku i vežbe. Ali u stvari, nisam

27
28
29
30

1 video neku pravu obuku i vežbe, to nisam video. Mi smo pretpostavljali da je
2 u pitanju skoro 1.000 ljudi koji su mogli da deluju u takvim slučajevima.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Nicholls, može li da bude
4 malo precizniji po pitanju Zulfe. Bećirević, on je njega spomenuo kao Ramiza
5 Bećirevića. Orića, rekao je Naser Orić. A Zulfu? Imamo samo to ime Zulfo.
6 Čini mi se da je to dosta često ime u tom kraju. Možda bi mogao da bude
7 konkretniji. Možda to nije problem.

8 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ne, časni Sude. Možemo odmah to da
9 razjasnimo.

10 P: Da li ste se ikada sastali sa osobom po imenu Zulfo, za koga Vi
11 kažete da je vodio taj malo više nezavisan deo na zapadu?

12 O: Ja nisam s njim razgovarao. Jesam se sreo s njim. Mislim da je to
13 bilo negde u februaru, kada je došlo do otmice, mislim da je to bilo blizu
14 posmatračke tačke *Charlie* ili *Bravo*. I onda su tražili iz rukovodstva da ja
15 odem tamo, da se interveniše da bi se pustili vojnici Holandskog bataljona
16 koji su bili uzeti kao taoci. I ja sam bio tamo i video sam Zulfu, ali u
17 stvari nisam s njim razgovarao.

18 P: Da bi sve bilo jasno, ovo su bili pripadnici Holandskog bataljona
19 koje su trupe pod komandom Zulfe uzele za taoce. Da li je to tačno?

20 O: Da, tako je.

21 P: Da li znate kako se Zulfo preziva? Da li ga se sećate?

22 O: Ne, ne sećam se. Govorili smo o Zulfi.

23 P: A šta se desilo kad ste otišli da pregovarate o tome da se puste
24 ovi vojnici Holandskog bataljona koje su držali na... u zapadnom sektoru
25 enklave?

26

27

28

29

30

- 1 O: I mene su uzeli kao taoca.
- 2 P: Koliko je vojnika Holandskog bataljona uzeto, koliko ih je bilo
3 oteto u to vreme, uključujući i Vas?
- 4 O: Ne sećam se tačno, možda desetak.
- 5 P: I koliko je trajala čitava ta situacija sa taocima? Koliko dugo su
6 te ljude držali kao taoce?
- 7 O: Mislim da je to trajalo jedno tri dana.
- 8 P: A kako se završila čitava ta situacija? Kako su... ste pušteni na
9 kraju?
- 10 O: Bilo je razgovora. Ja nisam vodio te razgovore, ali mislim da je
11 pukovnik Karremans razgovarao sa onima koji su bili glavni, na primer sa
12 Naserom Orićem i sa Ramizom, tako da su oni onda mogli da posreduju u
13 čitavoj situaciji.
- 14 P: Osim toga da je Zulfo bio zadužen za taj zapadni sektor enklave,
15 da li se sećate bilo čega o njemu kao komandantu, što bi mogli da saopštite
16 ovom Sudu?
- 17 O: Ne. Ne sećam se ničega na osnovu onoga što sam ja neposredno mogao
18 da vidim. Samo se sećam sektora za koji je on odgovoran, to je bilo poznato
19 pod imenom Trokut Bandera. I on nije želeo da patrole Holandskog bataljona
20 uopšte zalaze u taj sektor. Što se njega tiče, za nas tu nije bilo
21 dozvoljeno kretanje.
- 22 P: Da li je onda Holandski bataljon mogao da nadzire taj sektor ili
23 nije uopšte zalazio u taj sektor?
- 24 O: Upravo je to razlog zašto su nas uzeli kao taoce toga, zato što
25 smo mi ipak pokušali da uspostavimo patrole u tom sektoru.
- 26 P: U redu. Hvala Vam. Želim sada da razgovaramo o drugim osobama i
27 organizacijama sa kojima ste se Vi susretali dok ste bili oficir za vezu.
28
29
30

1   Rekli ste da ste se susretali sa civilnim vlastima i da ste se sreli sa
2   gradonačelnikom Srebrenice. Da li su civilne vlasti Vama davale izveštaje o
3   situaciji u kojoj su se civili nalazili u enklavi?

4   O: Mi smo se svake nedelje sastajali sa gradonačelnikom enklave.
5   Sastanci su se uglavnom bavili humanitarnim pitanjima i drugim pitanjima
6   koja je on smatrao da su bitni. On bi ta pitanja pokrenuo i o tome bi sa
7   nama razgovarao. Humanitarna situacija je bila glavna tema razgovora.

8   P: Mi ćemo govoriti o tome i o situaciji u enklavi nakon pauze koja
9   će biti za nekoliko minuta. A sa kojim nevladinim organizacijama ili
10   humanitarnim organizacijama ste imali sastanke?

11   O: Bila je tu delegacija Lekara bez granica, koja je bila u bolnici.
12   Takođe je bio jedan član osoblja iz kancelarije Ujedinjenih nacija za
13   izbeglice. Nekada je dolazio konvoj UNHCR-a. Takođe je tu bio jedan član
14   osoblja iz Crvenog krsta, a povremeno bi neke manje organizacije dolazile sa
15   porukama ili bi radili neke manje projekte, a onda bi ponovo otišli.

16   P: Da li su i Vama ove humanitarne organizacije podnosile izveštaje o
17   situaciji u enklavi u kojoj su se nalazili civilni stanovnici?

18   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak.

19   Možemo li da pređemo da privatnu sednicu?

20   Samo momenat, pukovniče.

21   [Poluzatvorena sjednica]

22   (redigovano)

23   (redigovano)

24   (redigovano)

25   (redigovano)

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strana 1887 redigovana. Poluzatvorena sjednica.

1 (redigovano)

2 (redigovano)

3 (redigovano)

4 ... Početak pauze u 10.28h

5 ... Sjednica nastavljena u 11.06h

6 [Otvorena sjednica]

7 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

8 Izvolite sjesti.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, da se pobrinemo da smo na
10 javnoj sjednici, da nismo na poluzatvorenoj. Javnosti će biti drago da zna
11 da smo prošlih 30 minuta bili na pauzi, a u međuvremenu smo razmatrali jednu
12 odluku koja se očekuje od nas.

13 Izvolite, gospodine Nicholls.

14 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

15 P: Pukovniče, želio bih ponoviti moje posljednje pitanje i u odgovoru
16 molim Vas da imate na umu ono o čemu smo razgovarali prije pauze. Nemojte
17 davati imena osoba niti konkretne pojedinosti, samo mi recite da li ste kao
18 oficir za vezu saznali i dobili informacije o stanju ljudi u enklavi od
19 humanitarnih organizacija o kojima ste govorili. Dakle, radi se više o
20 pitanju na koje se odgovara sa "da" ili "ne".

21 O: Odgovor je: da.

22 P: U sklopu svojih dužnosti, to ste nam rekli, rekli ste da ste
23 obilazili promatračka mjesta. Ali recite kako ste se kretali po enklavi.

24 O: Uglavnom u jednom Mercedesovom terenskom vozilu, a kasnije, nakon
25 sredine maja, kada smo imali manje goriva, obilazio sam područje pješice.

26 P: O tome ćemo govoriti kasnije. To Mercedesovo terensko vozilo,

27

28

29

30

1 da li je to oklopno vozilo ili je civilno terensko vozilo?

2 O: Ne, ne. To nije oklopno vozilo. To je vojni... vojno terensko
3 vozilo, ali onda civilni model, ne znam kako da to kažem.

4 P: Da li je Nizozemski bataljon imao oklopne transportere na
5 raspolaganju?

6 O: Da, imali smo nekoliko gusjeničara na raspolaganju.

7 P: Ako je bilo potrebno, da li ste mogli ići u patrolu u tim
8 vozilima?

9 O: Vrlo brzo nam je počelo ponestajati goriva, tako da - bar koliko
10 se ja sjećam - ja se nijednom tokom patrola nisam služio oklopnim
11 transporterima.

12 P: Govorili ste o promatračkim mjestima, rekli ste da je njihova
13 svrha bila da se obezbjeđuju granice enklave, da ih je... da je ljudstvo se
14 sastojalo od osam vojnika Nizozemskog bataljona. Možete li opisati kako su
15 izgledala, fizički kakva je to struktura bila, kakvo naoružanje su imali na
16 promatračkim mjestima?

17 O: To su... to su položaji koji su malo povišeni, dakle pojačani ili
18 zaštićeni sa vrećama pijeska. Svrha je bila da se ima dobar pogled. Bila su
19 dobro osvijetljena, kako bi sve strane to mogle vidjeti. Imali smo vatreno
20 naoružanje, imali smo naoružanje, imali smo protivtenkovsko nešto... nešto
21 oružja i zatim lako naoružanje i mitraljeze, također i jedan APC.

22 P: Što je APC?

23 O: To je oklopno... oklopni transporter.

24 P: A fizički govoreći, koliko je veliko to promatračko mjesto? Rekli
25 ste da je uzdignuto iznad zemlje, da je osvijetljeno, ali koliko je veliko?

26

27

28

29

30

1 O: Pa, veliko. Tamo je moglo šest do osam ljudi živjeti i spavati,
2 imati dobar pogled na situaciju. Dakle, radi se o jednom stanu.

3 P: Koliko bi smjena bila na tom promatračkom mjestu? Tih šest ili
4 osam ljudi, koliko bi oni vremena provodili tamo?

5 O: U prosjeku jedan tjedan.

6 P: Molim Vas, opišite mi - opisali ste već promatračka mjesta - a
7 sada ću Vas moliti da mi opišete strukturu, komandnu strukturu Nizozemskog
8 bataljona u to vrijeme. Ko je bio komandant, ko je bio zamjenik i gdje ste
9 bili Vi u toj hijerarhiji?

10 O: Komandant bataljona bio je pukovnik Karremans, zamjenik mu je bio
11 major Franken, a u strukturi bataljona gdje je Karremans bio kao komandant
12 bataljona, bilo je nekoliko odjela. Jedan od odjela kojem sam ja pripadao
13 bila je... bio odjel za vezu koji je održavao kontakte sa vojnim i civilnim
14 organizacijama i institucijama.

15 P: Ja... ja nisam nikad bio u vojsci, pa recite da li biste Vi
16 izvještavali, ako ste imali neke informacije, Frankena i Karremansa ili
17 koga.

18 O: Osim tih dnevnih sastanaka, a imali smo dnevne sastanke, jedino
19 možda preko vikenda ne bismo jednom imali sastanak. Dakle, imali smo
20 sastanke sa pukovnikom Karremansom u njegovom uredu i onda bi načelnici
21 raznih odjela podnosili izvještaj o onome što se toga dana događalo. I
22 svakog tjedna smo se ponovo sastajali da planiramo buduće aktivnosti.
23 Također smo sastavljali izvještaje koji su se ticali našeg... našeg resora.
24 Na primjer, civilna situacija, to je nešto što se... o čemu smo
25 izjavljivali... izvještavali Tuzlu, što je bilo na jednoj razini iznad našeg
26 sistema.

27 P: Samo da razjasnimo, koja komanda se nalazila u Tuzli,
28
29
30

1 kome ste to podnosili izvještaje?

2 O: To je bio sjeveroistočni sektor. Bosna je bila podijeljena u više
3 sektora i mi smo pripadali u sektor Tuzla.

4 P: U redu. Želim Vam sada postaviti nekoliko pitanja o životnim
5 uvjetima, o situaciji u enklavi u... kako se to odnosi na stanovništvo.
6 Možda da to podijelimo na razne periode. Evo, recimo, od januara do aprila,
7 na temelju Vaših posmatranja i kontakata koje ste imali s ljudima. Dakle,
8 kao prvo, zamolit ću da mi kažete da li je bilo dovoljno hrane za ljude u
9 enklavi.

10 O: Hrane je bilo malo. Sadržaj konvoja koji su dolazili dijelio bi se
11 kod magacina. Svega je nedostajalo, pa se naravno javljalo crno tržište.
12 Ljudi su krijumčarili stvari i prodavali ih po visokoj cijeni. Svega je
13 nedostajalo.

14 P: Ako mi možete reći, koliko je otprilike ljudi živjelo u enklavi u
15 to vrijeme, u ovih prvih nekoliko mjeseci dok ste bili tamo?

16 O: Možda oko 30.000.

17 P: Kakva je bila situacija sa vodom za stanovništvo?

18 O: Postojao je jedan provizorni sistem opskrbe vodom koji je često
19 bio pokvaren, nije funkcionirao. To se ticalo ne samo stanovništva, nego i
20 Nizozemskog bataljona. Opskrba vodom je, općenito govoreći, bila loša. Ja
21 sam poneki put viđao ljude kako u dugim redovima stoje pred bunarima ili
22 pumpama pokušavajući da dođu do vode, a onda su morali preći dalek put da bi
23 stigli do kuće s tom vodom.

24 P: A zdravstvena njega stanovništva? Kava je bila situacija?

25 O: Zdravstvena njega - tamo je bila jedna bolnica u Srebrenici.

26 Nekoliko puta smo je i posjetili. Tamo je bilo medicinsko osoblje.

27

28

29

30

1 Njima su pomoć pružali ljudi iz Liječnika bez granica. Tamo je bilo i
2 nekoliko lokalnih liječnika koji su tamo radili, a i Nizozemski je bataljon
3 također pružao pomoć na tim raznim medicinskim stanicama, ali je stvar bila
4 veoma ograničena. Hitni slučajevi nisu mogli biti najbolje liječeni unutar
5 enklave i često su konvoji ljudi odlazili za Tuzlu za dodatni tretman.
6 Dakle, postojala je bolnica sa ograničenim zalihama medicinskih potrepština,
7 ali je bilo jako teško, tj. često je bilo teško održati zalihe na dovoljno
8 velikoj razini. Također je problem bila i oprema.

9 P: Koji je bio problem sa opremom?

10 O: Ili je nije bilo ili je bila pokvarena ili je bilo teško
11 popraviti. Stanje te opreme je bilo jako loše, tako da je Nizozemski
12 bataljon pružao pomoć u smislu da je naše osoblje koje se u to razumjelo
13 pokušava popraviti tu opremu, kako bi mogla funkcionirati. Mi smo poneki put
14 pomagali u operacijama ili pružali zalihe koje je tražila bolnica ili
15 Liječnici bez granica ili lokalni civili.

16 P: Govorili ste o zalihama, generalno govoreći. Da li je bilo
17 dovoljno zaliha lijekova za stanovništvo?

18 O: Ne. Nije bilo dovoljno lijekova i medicinskih zaliha za to
19 stanovništvo.

20 P: A gorivo? Govorili ste o tome da Nizozemski bataljon nije imao
21 dovoljno goriva. A ljudi koji su tamo živjeli?

22 O: Jako ograničene količine. Po enklavi se vozilo jako malo vozila.
23 Povremeno su se koristile motorne pile, ali opskrba energijom uglavnom je
24 bila vodenom... vodenim pogonom.

25

26

27

28

29

30

1 P: I to sam Vas isto imao namjeru pitati. Ali šta je sa strujom i
2 opskrbom strujom za stanovništvo?

3 O: Gotovo da nije postojala opskrba strujom za stanovništvo. Mali
4 broj ljudi je imao generatore koje su koristili za vezu, za svijetlo u
5 bolnici, za struju za opremu. Oni su koristili te agregate, generatore, kako
6 bi dobili struju.

7 P: Nisam razumio...

8 PREVODILAC: /prevod engleskog transkripta: "Koristili su
9 generatore."/

10 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Hvala.

11 P: A sanitetska situacija za ljude u enklavi? Kako biste to
12 definirali?

13 O: Pa, bilo je jako malo vode, struje i zbog toga je higijena i
14 odvod, kanalizacija, to je sve bilo jako loše. Bilo je jako puno
15 ograničenja. Tako je... ta je situacija, općenito govoreći, bila loša.

16 P: Govorili ste o nekim problemima s kojima su se susretali
17 pripadnici Nizozemskog bataljona u pitanju zaliha. Možete li mi reći ukratko
18 kakva je bila situacija sa opskrbom hranom, vodom, sanitacijom i tim
19 uvjetima, što ste tiče Nizozemskog bataljona?

20 O: Ako biste mi mogli... ako bismo mogli govoriti o, recimo, periodu
21 od početka maja, moglo bi se mirno reći da su naše zalihe hrane i goriva
22 bile jako ograničene. Morali smo preći na vanrednu podjelu, tj. na
23 ograničene... ograničili smo raspodjelu. Također, nismo mogli se vozilima
24 kretati kako smo... koliko je bilo potrebno, pa smo u patrole išli pješice.
25 Takođe smo imali relativno ograničenu mogućnost za čišćenje vode i zbog toga
26 je lična higijena također bila na neki način ograničena.

27 P: Te nestašice i problemi koje ste opisali po dolasku u enklavu
28
29
30

1   kakvi su bili? Recite kakva je situacija bila u mjesecima maju, junu i u
2   prvom tjednu jula. Da li se situacija poboljšala? Pogoršala?

3   P: U znatnoj mjeri se pogoršala.

4   O: Želio bih da sada razgovaramo o sljedećem: Vi ste govorili o
5   konvojima pomoći. Želim Vas nešto pitati o tome. Koliko često su konvoji
6   pomoći mogli da uđu u enklavu na samom početku i recite kako su se stvari
7   odvijali dalje s vremenom dok ste Vi bili tamo. Da li su nastavili donositi
8   pomoć ili nisu?

9   O: Pretpostavljam da mislite na humanitarnu pomoć koju je
10   stanovništvu donosio UNHCR?

11   P: Da.

12   O: Ti su konvoji, kada je riječ o broju vozila u konvoju, kao i
13   ukupnom broju samih konvoja, tu je došlo također do znatnog smanjenja, a
14   posebno kada je bila riječ o dobijanju odobrenja da se prođe kroz srpsko
15   područje. To je u velikoj mjeri ograničavalo situaciju s konvojima.

16   P: Možete li mi opisati kako je trebao funkcionirati taj proces? Ko
17   je trebao sa srpske strane dati odobrenje za prolazak kroz to srpsko
18   područje za konvoje?

19   O: Kada je riječ o UNHCR-u, ja lično nisam bio uključen u traženje da
20   ti konvoji dođu. Ali kada je riječ o Nizozemskom bataljonu, to je išlo preko
21   Pala i odobrenje bi se izdalo koji konvoji i sa koliko vozila imaju
22   odobrenje da prođu kojim putem. Dakle, to je bilo nešto pod centralnim
23   vlastima odande.

24   P: Vi ste govorili o tome da se situacija znatno pogoršala prema
25
26
27
28
29
30

1 kraju Vašeg boravka, dakle prema zadnjih nekoliko mjeseci dok ste bili u
2 enklavi. Govorili ste nam o poteškoćama u pružanju pomoći stanovništvu. Što
3 je još uzrokovalo da je... da se situacija toliko pogoršala prema kraju
4 Vašeg boravka?

5 O: Moglo bi se takođe reći da je tokom maja, juna i jula se pojačala
6 prijetnja koju je srpska strana predstavljala za tu enklavu. Bilo je više
7 pucanja. Prema kraju juna je jedan od onih promatračkih položaja na jugu,
8 zatim Švedski projekt, veliki broj izbjeglica je tamo živio, međutim oni
9 tamo nisu više mogli opstati. To stanovništvo se moralo povući prema samoj
10 Srebrenici, tako da je došlo do priliva izbjeglica, iako je samo mjesto već
11 bilo prepuno ljudi, izbjeglica. Dakle, situacija se pogoršala jer su ljudi
12 postali još više nesigurni i bili sve više zbijeni zajedno u samoj
13 Srebrenici.

14 P: Rekli ste da je bilo više pucanja, da je prijetnja od srpske
15 strane bila pojačana tokom maja i juna. Molim Vas, opišite mi to detaljnije.
16 Kakva je bila situacija s otvaranjem vatre do maja i od maja? Opišite kako
17 je izgledalo to... ta pucnjava, granatiranje enklave.

18 O: Ne mogu govoriti o maju, ali za jun i juli mogu govoriti.
19 Situacija koju... sad o kojoj govorim, ja sam promatrao, a i neki drugi
20 ljudi iz mog bataljona. To je značilo da smo mi iz Potočara, iz našeg mjesta
21 gdje smo mi bili smješteni, da smo mogli vidjeti da su kuće koje su bile
22 okrenute prema našem logoru, da se na njih pucalo iz artiljerije iz Bratunca
23 u vrijeme kada nije bilo ljudi. Dakle, samo smo mogli primijetiti da je bilo
24 granatiranja, granatiranja kuća. A i druge stvari su se događale prema jugu,
25 više južnije, ali to ja lično nisam vidio.

26

27

28

29

30

1 P: Rekli ste da ste vidjeli da su neke kuće granatirane. Da bi bilo
2 jasno iz Vašeg odgovora, da li su ljudi u to vrijeme živjeli u njima ili su
3 bile prazne?

4 O: Normalno govoreći, ljudi bi živjeli tamo, mogli su da žive tamo.
5 Na primjer, ja sam vozio duž tog puta, normalno, i to je bilo tipično mjesto
6 gdje bi ljudi živjeli.

7 P: Ko je tamo živio? Ko je živio u tim kućama?

8 O: Pa, to su bili pripadnici muslimanskog stanovništva u enklavi.

9 P: A kuda su ti ljudi otišli kada su njihove kuće granatirane?

10 O: Pa, oni bi se povukli u pravcu svojih vlastitih sela ili u pravcu
11 Potočara ili prema Srebrenici.

12 P: Govorili ste o junu. Možete li nam reći koliko često ste Vi lično
13 primijetili to granatiranje kuća u junu?

14 O: U junu? Pa, možda dva puta.

15 P: A šta ste primijetili? Vi ste već govorili o onome što ste
16 primijetili u julu, koliko ste čuli granatiranja, a Vi ste rekli da ste čuli
17 granatiranje na jugu i u drugim područjima. Koliko ste čuli granatiranja u
18 junu?

19 O: Ne sjećam se, ali sam to čuo barem nekoliko puta.

20 P: Govorimo o junu. Da li Vam je poznato da li je bilo žrtava tog
21 granatiranja?

22 O: Očigledno, informacije nam je dostavljalo rukovodstvo lokalnog
23 stanovništva i iz bolnica o žrtvama. Ja lično nisam vidio te žrtve. Mi smo
24 dobijali izvještaje o tome da su ljudi bili ranjeni ili da su poginuli.

25 P: Da li je granatiranje uticalo na sposobnost Holandskog bataljona,
26
27
28
29
30

1 ne Vašu ličnu već cijelog bataljona, da patrolira tim područjem?

2 O: Što se mene tiče, krajem juna, tačnije krajem maja i početkom
3 juna, kada smo odlazili iz baze u Potočarima, naišli bismo na direktnu vatru
4 usmjerenu na naša vozila. Obično se pucalo ispred ili iza vozila i rezultat
5 toga je bio da smo češće pokušavali da izbjegnemo pokrete i zbog toga sam ja
6 u jednom trenutku odabrao da ostanem jedan duži vremenski period u
7 Srebrenici, tako da je to i na mene lično uticalo i uticalo na moje kretanje
8 enklavom.

9 P: Tokom tog granatiranja Vašeg vozila, koliko blizu su padali
10 projektili, koliko blizu Vas dok ste Vi... dok ste se vozili vašom
11 maršrutom?

12 O: Pa, približno 50 metara, a vojno govoreći to je prilično blizu.

13 P: Ranije, kada ste govorili o granatiranju, rekli ste da je
14 granatiranje grada da su granate dolazile iz Bratunca. Kako ste to mogli
15 zaključiti da su ti projektili dolazili iz Bratunca?

16 O: Kada se gleda iz našeg logora i kada se posmatra teren, može se...
17 mogu se vidjeti brda izvan enklave. Odatle je dolazila paljba i mi smo to
18 mogli da zaključimo na osnovu zvuka. U početku bi se ja vozio oko enklave,
19 tako da sam znao koji su tamo bili položaji raspoređeni.

20 P: Čiji položaji? Položaji Vojske Republike Srpske ili Armije Bosne i
21 Hercegovine sa kojih je bilo granatiranje?

22 O: To bi bili položaji Vojske Republike Srpske.

23 P: A te... ti projektili koji su padali blizu Vašeg vozila dok ste Vi
24 patrolirali, blizu recimo 50 metara, da li su to bili projektili VRS-a ili
25 Armije Bosne i Hercegovine? Ko Vam je slao tu me... poruku?

26

27

28

29

30

1 O: Pretpostavljam da su oni poticali od Vojske Republike Srpske.
2 Prvobitno je bilo... bio jedan izvještaj od prevodioca UN-a, Petra, u
3 Bratuncu, u kojem je rečeno da je opasno redovno napuštati bazu u vozilima,
4 kao što smo mi to činili. I to je bilo upozorenje da se čuvamo.

5 P: Pomenuli ste projekat švedskih skloništa. Možete li nam reći šta
6 je to bilo i koliko je ljudi tamo živjelo u vrijeme kada su morali to da
7 napuste zbog granatiranja?

8 O: Ja sam bio u tom švedskom projektu skloništa dva puta i to je bilo
9 u južnom dijelu enklave, blizu posmatračkom mjestu /?Sierra/. To je projekat
10 koji je bio smješten između dva posmatračka mjesta. To je projekat koji je
11 pokrenula i finansirala švedska vlada i smješten je... u njemu je bilo
12 smješteno oko 4.000 izbjeglica.

13 P: Ako sam Vas dobro shvatio, svih... ti ljudi, tih 4.000 izbjeglica
14 su došli u centar Srebrenice nakon što je taj projekat granatiran. Je li to
15 tačno?

16 O: U svakom slučaju, oni su napustili taj projekat, ta skloništa, jer
17 tamo nije bilo bezbjedno. Zato su otišli. Otišli su zbog granatiranja. Ja to
18 nisam lično posmatrao, ali me je lokalno stanovništvo o tome obavijestilo i
19 reklo mi da je to razlog zbog kojeg su otišli.

20 P: Govorili ste o problemima stanovništva sa hranom, sanitarijama,
21 lijekovima, konvojima koji nisu stizali kako su trebali da stignu. Kada ste
22 se sastali sa Momikom Nikolićem, da li ste pokrenuli ta pitanja s njim?

23 O: Ne samo u ime komande... ne samo da smo mi u ime komande poslali
24 zahtjeve na Pale, već smo i na nivou bataljona naglašavali koliko je
25 značajno da se dozvoli ulazak konvojima i dostavljanje robe.

26

27

28

29

30

1 Mi smo prenosili zahtjeve u pismima upućenim komandi Drinskog korpusa.

2 P: A kakav ste odgovor, kakvu ste reakciju dobili?

3 O: Pa, odgovor je očigledno bio taj da su pisma prosljeđivana u višu
4 komandu, ali poslije toga ne bismo dobili bilo kakav pozitivan odgovor.

5 P: Da li je ijedan od tih problema koji ste pokrenuli, da li se...
6 naišao na zadovoljavajuće rješenje, nakon što ste uputili svoje zahtjeve
7 VRS-u? Da li je bilo bilo kakvih rezultata?

8 O: Ako mislite na konvoje pomoći, koliko sam ja mogao da primijetim,
9 nije ništa postignuto. Ali nisam mogao da posmatram šta se dešava i kakav je
10 postupak na /?Palama/.

11 P: Ali da li ste razgovarali sa Momiom Nikolićem uopšte o tom
12 granatiranju u blizini baze Holandskog bataljona u Potočarima i u blizini
13 Vaših vozila? To su dva pitanja. Ako... dakle, recite nam da li ste se bilo
14 kom od ov... da li ste s njim razgovarali o bilo kojoj od ovih tema.

15 O: Da, razgovarali smo o tim pitanjima. Bilo direktno ili indirektno,
16 preko prevodioca Petra - koji je takođe bio zadužen za uspostavljanje veze -
17 i mi smo komunicirali putem *walkie-talkiea*.

18 P: A kako je Momir Nikolić odgovorio na to kada ste mu rekli da je
19 VRS granatirao u blizini Vaše baze?

20 O: Koliko se sjećam, on u stvari nije reagovao na to.

21 P: Ranije ste govorili o tome kako ste otišli na sastanak i rekli ste
22 da je to bio prvi sastanak kojem ste se sreli sa pukovnikom Bearom, zajedno
23 sa Momiom Nikolićem, i rekli ste da ste naišli na zasjedu VRS-a. Da bi bilo
24 jasno, recite nam ko je naišao na tu zasjedu.

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja sam naišao na zasjedu na putu za sastanak. A to je bilo između
2 posmatračkih...posmatračkog mjesta naših vojnika, naših trupa i Žutog mosta,
3 a u pravcu Žutog mosta.

4 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Možda bismo mogli ponovo da pogledamo
5 kartu broj 6, da vidimo gdje je bila ta zasjeda. To je 00002. Ako bismo
6 mogli da to malo povećamo i da vidimo posmatračko mjesto P. Izvinjavam se,
7 ne sjećam... kako on može da obilježi, da pokaže na to područje.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi to možemo uraditi. Ako želite da
9 ga uputite na posmatračko mjesto P, pokazivač je uključen u sistem e-courta,
10 i pokazat ćemo posmatračko mjesto P i onda možete da postavite pitanje koje
11 želite.

12 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ako bi neko mogao da pokaže pukovniku
13 gdje je pokazivač i kako on to može koristiti.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da može identifikovati
15 pokazivač samo ako to pogleda. Ako je u sistemu e-courta, bit će u
16 mogućnosti da to prati.

17 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude, ja još
18 uvijek ne znam...

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To je u redu, gospodine Nicholls. Mi
20 potpuno razumijemo te stvari.

21 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

22 P: Napravili ste malu liniju pored posmatračkog mjesta Papa. Da li
23 možete napraviti liniju pre...preko puta od posmatračkog mjesta Papa do
24 Bratunca na približnoj lokaciji gdje se nalazio žuti most? On nije na ovoj
25 karti, ali možete li pokazati koliko blizu je žuti most bio posmatračkom
26 mjestu Papa?

27

28

29

30

1 O: [obilježava]

2 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Za zapisnik, svjedok je napravio
3 jednu malu liniju na putu.

4 P: Recite nam gdje se prib... gdje je približno bila zasjeda? Ne
5 morate to da obilježavate, možete nam samo reći gdje se to nalazilo u odnosu
6 na žuti most.

7 O: [obilježava]

8 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Svjedok je stavio jednu tačku
9 između... odnosno južno od Žutog mosta.

10 P: Možete li nam opisati tu zasjedu? Šta ste mislili pod tim kada ste
11 rekli: "Bila je zasjeda."? Šta se desilo?

12 O: Pa, bio je mrak. I normalno govoreći, to bi područje bilo
13 osvijetljeno, ali svijetla su bila ugašena. I sa obe strane puta iznenada su
14 se pojavili neki vojnici koji su me zarobili i odveli me. Taj put je bio
15 pokriven nagaznim minama i on... oni su me natjerali da stanem na komad
16 drveta koji je bio postavljen preko tih mina, toga se sjećam. I poslije toga
17 su me odveli.

18 P: Ko je još bio s Vama, ako je bilo ko bio, kada se to desilo?

19 O: Sa mnom je bio jedan moj kolega. On je ostao i zato je mogao da
20 javi da su nas zadržali.

21 P: I samo još jedno pitanje. Rekli ste da su Vas ti vojnici zarobili.
22 Kako su Vas fizički zarobili, kako su Vas zaustavili? Kako su zaustavili
23 Vaše vozilo?

24 O: Pa jednostavno, pod prijetnjom puške. Puška je bila usmjerena...
25 uperena u mene.

26

27

28

29

30

1 P: Da li ste prijavili taj incident Momiru Nikoliću kada ste se
2 sljedeći put s njim sreli?

3 O: Da. Kada smo tamo stigli, naravno da smo pomenuli šta nam se
4 desilo.

5 P: To je bilo na sastanku?

6 O: Da.

7 P: A kakva je bila njegova reakcija kada ste prijavili tu zasjedu
8 koju su napravili vojnici VRS-a?

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da prije nego što dođemo do
10 toga, on treba da nam objasni kako je on poslije zasjede uspio da stigne na
11 sastanak sa Momikom Nikolićem. Jer tu sad imamo jednu prazninu. Da li je
12 pobjegao, da li su ga otpratili, odveli tamo? Da li je Momir Nikolić došao
13 po njega?

14 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

15 P: Nakon što su Vas odveli i natjerali da idete po tom području
16 preko... koje je bilo minirano, preko komada drveta, šta se poslije toga
17 desilo? Gdje su Vas odveli?

18 O: Onda su me odveli, otpratili do pukovnika Beare i Nikolića, koji
19 su tamo bili prisutni. I u tom trenutku... tada je raspravljano o situaciji
20 i rečeno je da je situacija, kada je riječ o VRS-u, vrlo napeta i da su...
21 njih jako interesuje šta se dešava u enklavi, posebno šta je sa Naserom
22 Orićem.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Još uvijek treba da nam objasni kako
24 su ga odveli do Momira Nikolića. Da li ih je on obavijestio da treba da se
25 sastane sa Momikom Nikolićem ili su oni već znali i očekivali ga - njega i
26 ostale?

27

28

29

30

1 G. NICHOLLS: [simultani prevod]
2 P: Možete li ovo malo više objasniti, pukovniče? Šta su uradili ti
3 vojnici kada su Vas oteli, kada su Vas zarobili? Da li su Vas odmah odveli
4 na sastanak ili ste im objasnili ko ste i kuda idete?
5 O: Pa, naravno, prvo naiđete na problem nerazumijevanja jezika. Ne
6 možete komunicirati sa ljudima koji Vam prijete. A bez komunikacije, kada
7 Vam prijete i traže da Vi krenete s njima, meni nije bilo jasno kuda me
8 odvođe u to vrijeme.
9 P: A kako su Vas odveli? Da li su Vas strpali u vozilo ili su Vas
10 natjerali da idete pješke ili kako?
11 O: Odveli su me pješke.
12 P: A kuda su Vas odveli? Direktno, kuda su Vas odveli?
13 O: Pa, pješaćili smo možda 50 ili 100 metara u pravcu Bratunca, u
14 blizini žutog mosta i srpskog položaja.
15 P: A šta se desilo na Žutom mostu?
16 O: Tamo je bio major Nikolić zajedno sa pukovnikom Bearom.
17 P: Da li su imali prevodioca sa sobom?
18 O: Da, s njima je bio jedan prevodilac.
19 P: Šta ste rekli majoru Nikoliću nakon što su Vas tamo odveli?
20 O: Koliko se sjećam, izrazio sam svoju uzrujanost događajem i pitao u
21 čemu je problem.
22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne sjećam se, ali recite nam zašto
23 je tražen... zašto je Vaš svjedok tražio taj sastanak sa Momiom Nikolićem.
24 Drugim riječima, da li je to bilo unaprijed planirano? I ako jeste bilo
25
26
27
28
29
30

1 planirano, da li je on imao bilo kakva uputstva gdje će se održati sastanak,
2 kuda treba da ide, gdje treba da se zaustavi i da li treba da se zaustavi na
3 nekom konkretnom mjestu? Mislim da su nam potrebne sve te informacije.

4 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

5 P: Svjedoče, možete li, molim Vas, to objasniti kako je došlo do tog
6 sastanka? Da li ste bili pozvani na sastanak sa gospodinom Nikolićem ili ste
7 Vi njima prenijeli da želite da se sastanete? Kako je došlo do tog sastanka?
8 Da li je Momir Nikolić znao da Vi dolazite na sastanak u to vrijeme?

9 O: Ne mogu se precizno sjetiti, ali mislim, pošto je u to vrijeme već
10 pao mrak, da je to bio dogovoreni kontakt, bilo iz... iniciran od strane
11 Holandskog bataljona, preko prevodioca do njihovog rukovodstva, da smo ih
12 obavijestili da želimo s njima da razgovaramo, ili preko Nikolića. Ne sjećam
13 se kako je to urađeno. A naše mjesto susreta je bilo standardno mjesto
14 susreta kod posmatračkog mjesta Papa. Ponekad bismo išli pješice, a nekad
15 bismo... jer to je bila udaljenost... ponekad smo išli vozilima, jer to je
16 bila udaljenost 200 do 300 metara, a u drugim situacijama smo išli pješice.
17 U ovaj slučaj... ovaj put sam išao pješice kroz ničiju zemlju i to je bila
18 dobro poznata lokacija koju smo koristili za uspostavljanje kontakata i tu
19 smo održavali sastanke, bilo da dogovorimo, recimo, transport u pravcu
20 Bratunca za mene.

21 P: A kako ste bili odjeveni Vi i druga osoba? Da li ste bili obučeni
22 u uniforme? Možete li nam opisati kako ste bili odjeveni dok ste išli na taj
23 sastanak?

24 O: Bili smo u vojnim uniformama i imali smo šljemove i plavi pancir i
25 imali smo puške.

26

27

28

29

30

1 P: Samo da bude jasno, da li su to bili plavi šljemovi?

2 O: Da.

3 P: Ako sam dobro shvatio Vaš odgovor ranije, to mjesto susreta na
4 koje ste išli pješke, to je bilo standardno mjesto susreta i ponekad ste
5 tamo odlazili pješice a ponekad ste odlazili u vozilima i tako ste
6 uspostavljali kontakte sa VRS-om. Mogu li Vas ponovo pitati: da li se
7 sjećate da li je ovaj sastanak bio planiran, da li je on održan da biste
8 mogli da dogovorite... da pokušate da dogovorite neki drugi sastanak?

9 O: Nisam 100% siguran, ali pretpostavljam da je to sastanak koji je
10 dogovorio VRS, posebno jer je već bilo mračno, a mi ne bismo obično odabrali
11 da idemo kroz ničiju zemlju po mraku.

12 P: A kada ste se sastali sa Momikom Nikolićem i pukovnikom Bearom,
13 objasnili ste, već ste rekli da niste bili zadovoljni tim razvojem... tim
14 razvojem događaja. Kakva je bila reakcija Momira Nikolića?

15 O: Njegova reakcija je bila iznenađena */sic/*, bila je... u suštini,
16 vrlo uzdržana i ja sam odmah proslijeđen osobi koja je bila u njegovoj
17 pratnji i koja je imala neka pitanja za mene. To je ono što je njemu bilo
18 najvažnije. To je bilo jasno.

19 P: Izvinjavam se, nije mi sasvim jasno. Možda je to problem prevoda,
20 rekli ste da je to bio dio toga, ta reakcija.

21 O: Dio igre. Dio igre da se drži enkla... da se održava napetost u
22 enklavi, napetost između vojnih snaga. Tako je to u vojsci. Ponekad ste
23 izloženi opasnosti ili iznenađenjima.

24 P: Želim da govorimo o jednoj drugoj temi. Ranije ste govorili o
25 snabdijevanju Holandskog bataljona, o tome da niste dobi... da to

26

27

28

29

30

1 snabdijevanje nije prolazilo, da niste dobijali dovoljno goriva, da niste
2 imali dovoljno hrane i sličnih stvari. Ono što želim da Vas pitam je
3 sljedeće: da li su - bilo Armija Bosne i Hercegovine, bilo VRS - uzimali,
4 krali opremu i imovinu Holandskog bataljona i da li Vam je to bilo poznato u
5 vrijeme kada ste Vi bili u enklavi?

6 O: Naravno, svugdje ima lopova, ljudi koji su krali stvari od nas i u
7 enklavi. Nestajali su... nestajala je vojna oprema ponekada i to bi bil...
8 to bi uzimala bilo Armija Bosne i Hercegovine, bilo neka druga nepoznata
9 strana. A izvan enklave, u nekim situacijama, vojnici VRS-a koji su bili u
10 opremi Holandskog bataljona, nosili su plave šljemove, majice i slično. I
11 kada sam ja išao putem od Potočara do Bratunca, to sam vjerovatno slučajno
12 vidio.

13 P: Koliko često, koliko ste puta vidjeli izvan enklave ljude za koje
14 ste Vi zaključili da su vojnici VRS-a, a koji su nosili uniforme Nizozemskog
15 bataljona ili dijelove uniformi?

16 O: Možda jednom ili dvaput.

17 P: Jeste li to ikada rekli Momiru Nikoliću, da ste vidjeli vojnike
18 VRS-a u opremi ili sa opremom Nizozemskog bataljona?

19 O: Naravno da jesam. Nije bilo nikakvog odgovora na to.

20 P: Što ste time htjeli reći, nije bilo odgovora? Da nije želio ništa
21 reći? Možete li nam to malo pobliže opisati?

22 O: Pa, rekli... rekli biste da ste nešto primijetili i rekli bi ste
23 nešto bi se po tom pitanju trebalo učiniti. A onda je on rekao: "Dobro. Vi
24 ste to vidjeli. Neću ništa po tom pitanju učiniti. Vidjet ćemo šta će biti."
25 A ja sam cijelo vrijeme bio pod utiskom da se po tom pitanju ništa ni neće
26 napraviti.

27 P: Samo da završim ovaj niz pitanja...

28 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Mogu li ja samo pitati pukovnika da
29 li misli da su ti predmeti koji su pripadali Nizozemskom bataljonu možda

30

1   bili ukradeni? Je li to ono što ste Vi mislili?

2   SVJEDOK: [simultani prevod] Pa, netko je pobjegao s time ili ukrao.

3   Na neki način je neko morao do tih stvari doći.

4   G. NICHOLLS: [simultani prevod]

5   P: Samo da bude posve jasno: što ste osim beretki imali priliku

6   vidjeti od opreme Nizozemskog bataljona na vojnicima VRS-a?

7   O: Kasnije, u julu, vidio sam transportere koji su vjerojatno otuđeni

8   onom prilikom kada su zauzete promatračnice. Vidio sam da su u njemu već

9   bili srpski vojnici, a to je bilo blizu Bratunca.

10   P: O tome ćemo još malo kasnije nešto više reći kad dođemo do tog

11   perioda.

12   Sada bih želio da porazgovaramo o onome što je Nizozemski bataljon

13   učinio u okviru svog mandata. Vi ste već se toga dotakli i rekli ste, prije

14   svega, a i ja ću Vas pitati u vezi s demilitarizacijom enklave. Vi ste u

15   Vašem iskazu opisali kako je general Živanović na tom uvodnom sastanku rekao

16   da je najvažnije da se enklava demilitarizira. Je li rekao još nešto u vezi

17   s enklavom, na primjer, što će se desiti ako ne bude demilitarizirana?

18   O: Koliko se ja sjećam, rekao je da ako do toga ne dođe enklava više

19   neće imati pravo postojati.

20   P: Sjećate li se što je rekao, kojim se točno riječima koristio?

21   O: Ne, ne sjećam se.

22   P: Sjećate li se da je u... da u vrijeme kada ste dali iskaz za

23   Međunarodni sud, a bilo je to 1998., da ste govorili o tom sastanku, jer su

24   Vas u vezi s njim pitali?

25   O: U ovom trenutku toga se ne mogu sjetiti. Bilo je to prilično

26

27

28

29

30

1 davno. Ali izjavu jesam dao za Međunarodni sud 1998.

2 P: Sjećate li se da ste razgovarali o tom prvom sastanku sa
3 Živanovićem upravo u toj izjavi?

4 O: Sjećam se da je ranije bio živio u enklavi i da je smatrao da se
5 treba razoružati i da se želio vratiti u enklavu.

6 P: Da li bi Vam pomoglo da pogledate tu izjavu koju ste dali 1998? To
7 je bilo vrijeme koje je bilo mnogo bliže tim događajima. Da li bi Vas možda
8 podsjetilo na neke stvari?

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Svakako izvolite, ako mislite da će
10 to osvježiti pamćenje svjedoka.

11 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Da. Eto, namjeravam to upravo
12 učiniti, bez da ikoga time deranžiram.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Evo, ja sam se već ovdje uključio.

14 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

15 P: Pročitat ću Vam stranicu 3 ove Vaše izjave za Sud, date 1998.
16 godine. Broj ERN je 00583505.

17 "General Živanović održao je dugačak govor na tom primanju,
18 objašnjavajući da ima kuću u enklavi i da bi se želio u nju vratiti. Rekao
19 je i da Holandski bataljon mora demilitarizirati enklavu, u protivnom će ona
20 biti sravnjena sa zemljom."

21 Da li Vam je ovo pomoglo da se prisjetite onoga što je on rekao na
22 tom sastanku?

23 O: Da. Da, stojim kraj toga. Doista je to na taj način izrečeno,
24 međutim teško je prisjetiti se točnih riječi.

25 P: Razumijem. Uostalom, izjavu ste dali prilično davno i ne očekujem
26 od Vas da se svega savršeno sjećate; a ne vjerujem da ni nitko... da ni itko
27 drugi to od Vas očekuje.

28
29
30

1 E sad, dakle, govorimo o naporima da se demililizira...demilitarizira
2 vojska Bosne i Hercegovine u enklavi. Po Vašem mišljenju, je li Nizozemski
3 bataljon bio u stanju izvršiti ovaj zadatak?

4 O: S brojem ljudi koje smo imali u enklavi, bilo je to teško
5 realizirati. Postojala je prilično složena procedura. Mi smo imali pravo i
6 pretresati kuće, ako smo imali sumnje u nekoga, ali ako se dobro sjećam,
7 bilo je to prilično teško. Češće se dešavalo da bismo kod patroliranja
8 naišli na ljude koji su bili naoružani i u tom slučaju bismo onda od tih
9 ljudi oduzeli to oružje, ali u to vrijeme još uvijek nismo mogli pretresati
10 kuće.

11 P: Prije toga ste govorili o jednom skladištu oružja. Kad su
12 pripadnici patrole Nizozemskog bataljona nailazile na ljude koji bi imali
13 oružje unutar enklave, da li su mogli to oružje im oduzeti? I u tom slučaju,
14 kamo su to oružje skladištili?

15 O: Oružje bi na kraju završilo u Srebrenici na punktu gdje se pri...
16 skupljalo oružje.

17 P: A gdje se taj punkt nalazio?

18 O: Bilo je to nedaleko promatračnice čete Bravo u Srebrenici.
19 Dakle...

20 PREVODILAC: Blizu baze, ispravka prevoditelja, čete Bravo.

21 O: ... Dakle, to je bilo na području koje je bilo pod ingerencijama
22 čete Bravo i morali ste dobiti odobrenje Nizozemskog bataljona da biste
23 dobili pristup tamo.

24 P: Dakle, recimo, dakle 11. jula, u vrijeme otprilike kada je enklava
25 pala, koliko je oružja bilo u tom skladištu i kakve vrste?

26 O: Bilo je spremnika vatrenog oružja, pješadijskog naoružanja, zatim
27 većih komada protutenkovskog naoružanja. Bilo je tamo i nekih zastarjelih
28 tenkova za koje uopće nisam siguran da su se mogli koristiti u borbi, kao i,
29 dakako, municija.

30

1 P: Molim Vas da budete malo precizniji. Govorite o vatrenom oružju,
2 pješadijskom naoružanju, možete li nam preciznije reći točno na koje oružje
3 mislite?

4 O: Mitraljezi, puške, pištolji, koji su vrlo često bili
5 relativno...relativno zastarjele izrade. U svakom slučaju, nije se radilo o
6 najsvremenijoj vojnoj opremi.

7 P: Tokom Vašeg boravka u enklavi - a već ste rekli da Nizozemski
8 bataljon nije bio u stanju potpuno demilitarizirati enklavu - no znate je li
9 Armija Bosne i Hercegovine bila u stanju krijumčariti oružje u enklavu za
10 vrijeme dok je Nizozemski bataljon bio tamo?

11 O: Očito je da je krijumčarenja bilo, inače ne bi bilo niti crnog
12 tržišta na enkla... u enklavi. Meni se čini očitim da se oružje krijumčarilo
13 izvana u enklavu.

14 P: Ranije ste nam govorili o mjestu gdje su Vas držali za taoca, da
15 je to bilo u zapadnoj zoni, takozvani "Trokut Bandera", u koji niste imali
16 pristupa. Pretpostavljam da ne treba niti isticati da ni to područje niste
17 bili u mogućnosti demilitarizirati?

18 O: Moj odgovor je: da. Ako je gotovo nemoguće ući u neko područje,
19 onda dakako da na tom području ne možete niti propisno obavljati svoj posao.

20 P: Da li je Armija BiH mogla helikopterima prelijetati enklavu,
21 ulaziti na područje enklave i izlaziti van nje za vrijeme dok ste bili tamo?

22 O: Da. To bi se ponekad dešavalo. Ponekad bi dolazilo i do
23 helikopterskih nesreća u kojima je bilo i poginulih.

24 P: Je li Nizozemski bataljon mogao kontrolirati prelijetanja
25 helikopterima od strane Armije BiH? Dakle, da li je... da li ste mogli
26 davati Vašu suglasnost ili zabranjivati letove?

27 O: Zamisao je bila da do toga ne smije doći i da mi moramo
28
29
30

1 sprječavati takve letove. To smo i nastojali učiniti.

2 P: Koliko Vi znate, koliko puta je helikopterom nadlijetano to
3 područje - mislim helikopterom Armije BiH - a za koje slučajeve Vi znate?

4 O: Oko pet puta. Često biste za to saznali tek od lokalnog
5 stanovništva iz glasina koje su kružile.

6 P: Znate li da li su se obično ti letovi odvijali danju ili noću?

7 O: Naravno da su se odvijali noću.

8 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Tužitelju Nicholls, kada je riječ o
9 krijumčarenju oružja, mogu li čuti odakle je oružje krijumčareno?

10 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

11 P: Pukovniče, govorili ste o krijumčarenju koje je bilo i događalo se
12 van svake sumnje. Govorilo se i o postojanju crnog tržišta i Vi ste bili
13 sigurni da se i oružje krijumčarilo. Imate li informacija o tome odakle,
14 odnosno porijekl... informacije o porijeklu tog oružja, odakle je došlo?

15 O: Nemam nikakvih podataka o tome.

16 P: Sada ćemo govoriti o mandatu da se osigura enklava. Govorili ste
17 maločas o promatračnicama, neke od njih su vojnici VRS-a bili zauzeli. Moje
18 pitanje je sljedeće: znate li da li su snage Armije BiH unutar enklave bile
19 u stanju organizirati napade izvan enklave, u vrijeme dok ste Vi bili tamo?

20 O: Da, to se dešavalo. O tome smo čuli od Momira Nikolića, koji bi od
21 nas hitno tražio da reagiramo na to.

22 P: Jeste li bili u stanju spriječiti takve upade, tako ćemo ih
23 nazvati?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Nastojali smo ih zaustaviti kad god smo to mogli, ali moglo bi se
2 reći da su oni bili veoma vješti u tome da su izbjegavali promatračnice.

3 P: "Oni"? Mislite, dakle, na Armiju BiH?

4 O: Da.

5 P: Već ste o tome nešto rekli, a i uskoro ćemo nešto više o tome
6 reći, da je VRS granatirao enklavu. Nažalost, Nizozemski bataljon nije bio u
7 stanju niti to zaustaviti. Je li tako?

8 O: Nismo imali niti prilike niti ovlasti da patroliramo područje
9 izvan enklave. Prema tome, nismo znali što je VRS radio izvan enklave i
10 svakako nismo uopće bili u poziciji da utječemo na to što čine.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Ovdje čitam
12 transkript i onaj ko čita zapisnik mogao bi zaključiti da informacije o
13 napadima od strane Armije BiH izvan enklave, da su se ti napadi u stvari
14 zbivali... da je do njih dolazilo izvan enklave, a u stvari to nije točno.
15 Oni su napadali iznutra. Govorim o onome što je on saznao od Momira
16 Nikolića. Da li je on ili Nizozemski bataljon ili UNPROFOR, tko god već,
17 imao i obavještajne potvrde o tome, koje su bile nezavisne od izvještaja i
18 pritužbi koje je iznosio Momir Nikolić? Jesu li mogli nezavisno potvrditi te
19 informacije, drugim riječima?

20 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

21 P: Možete li, molim Vas, odgovoriti na ovo pitanje Sudskog vijeća,
22 pukovniče? Na temelju onog... Vašeg... Vaših dužnosti koje ste obavljali u
23 enklavi, patroliranja, obavještajnih aktivnosti, kontakata sa Armijom BiH i
24 ostalim koji su bili tamo prisutni, jeste li bili u mogućnosti potvrditi
25 informacije o napadima koji su se zbili, koje ste dobivali od Momira
26 Nikolića?

27 O: Ne sjećam se je li to bilo moguće.

28

29

30

1 Naravno da bismo rado bili dobili potvrde toga i na drugi način.

2 P: Jeste li Vi - mislim ne osobno Vi, već Nizozemski bataljon -
3 nastojao istražiti te upade i utvrditi što se točno desilo?

4 O: Sad zalazite u područje u koje ja nisam bio uključen, ali
5 pretpostavljam da je komanda bataljona postavljala to isto pitanje Tuzli i
6 Zagrebu i tražila dodatne informacije.

7 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, znam da je sad malo rano,
8 ali ćemo prijeći na drugu temu.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi znate kako ovo Sudsko vijeće
10 postupa. Svaki put kad je Vama to prigodno, mi ćemo ići na pauzu.

11 Isto se odnosi i na Vas, pukovniče. Ako u bilo kojem trenutku tokom
12 Vašeg svjedočenja zatrebate kratku ili dužu pauzu, molim Vas da nam to
13 svakako odmah date do znanja i mi ćemo Vam izaći u susret.

14 [Sudije vijećaju]

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, pauza od 25 minuta.

16 ... Početak pauze u 12.23h

17 ... Sjednica nastavljena u 12.55h

18 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

19 Izvolite sjesti.

20 [Svjedok se povlači]

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Obaviješteni smo o tome da bi se
22 gospođa Fauveau i gospodin Ostojić željeli obratiti Pretresnom vijeću, a da
23 svjedok ne bude prisutan.

24

25

26

27

28

29

30

1   Gospodine Ostojiću, izvolite prvi.

2   G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Oprostite što malo u neprimjerenom
3 trenutku pokrećem ovo pitanje. Kada ste me pitali o dokaznim predmetima, ja
4 nisam spomenuo jedan dokument od jedne stranice koji je gospodin Ruez 15.
5 septembra... po čemu je crtao crvenom olovkom putanju. To je jedan od ona
6 272 dokazna predmeta. To je prva stranica, dakle strana jedan. Gospodin Ruez
7 je napisao kuda se kretala vojna kolona i napomenuo dva mjesta gdje su se
8 vodile borbe ili zasjede. To sam zaboravio uvesti kao dokazni predmet.
9 Spomenuo sam kolegama, oni to znaju.

10   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pretpostavljam da se gospodin
11 McCloskey tome ne protivi?

12   G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ne, časni Sude.

13   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Taj će dokazni predmet biti
14 uvršten. Dobit će i broj.

15   Izvolite, gospođo Fauveau.

16   GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih željela...

17   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Morate ponovo početi, nažalost.
18 Izvinjavam Vam se.

19   Mislim da je sada sve u redu. Zamolit ću Vas da ponovno počnete,
20 gospođo Fauveau. Izvolite.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Naravno, časni Sude. Željela bih da
2   odgovorim na tvrdnje Tužilaštva u vezi sa dokumentom koji, po našem
3   tvrđenju, treba biti negdje u posjedu Tužilaštva. Mi smo tražili da dobijemo
4   dnevni izvještaj Nizozemskog bataljona koji je iz Srebrenice poslan u Tuzlu,
5   sjeveroistočni sektor, kao i izvještaje koje je Nizozemski bataljon iz
6   Srebrenice slao ministarstvu u Nizozemskoj.

7   S obzirom da je svjedok kojeg smo imali prethodnih nekoliko dana,
8   pošto je on bio glavni istražitelj u Tužilaštvu, on je to rekao na stranici
9   63, red devet, on je naime rekao da su... da je Tužilaštvo dobile sve
10   izvještaje nizozemskih vojnika. Mi sada ne govorimo o izjavama svjedoka, mi
11   govorimo o dnevnom izvještaju koji mora postojati negdje, jer je Nizozemski
12   bataljon vojna jedinica i kao takva oni su sigurno slali svoje dnevne
13   izvještaje svojim nadređenima. Mi smatramo da su ti dokumenti od ogromne
14   važnosti za našu argumentaciju i da se ona neće moći razvijati bez tih
15   dokumenata.

16   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo Fauveau.
17   Gospodine McCloskey.

18   G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ono što je gospodin Ruez mislio je
19   da on zna da postoje na hiljade nizozemskih izvještaja, izvještaja UNMO-a,
20   raznih izvještaja koji se tiču ovih... ovog incidenta. On je upoznat sa time
21   da su se ti dokumenti slali amo-tamo i da se pokušavalo dobiti dokument od
22   vlada. Ali tražiti dokument koji mora biti u našem posjedu, to nije baš
23   korisno za nas, kao što znate, s obzirom na to da imamo puno stvari. Mi
24   jednostavno nismo sigurni šta poneki put imamo u posjedu, ja to moram

25
26
27
28
29
30

1 priznati. Međutim, mi smo vršili pretrage po raznim imenima, Franken, Van
2 Duijn i tako dalje. Mi smo nedavno napravili jedan veoma široki...široku
3 pretragu, otprilike 2.000 dokumenata smo dobili pretragom, koje smo
4 pregledavali. Moje je mišljenje, koliko ja znam, mi nemamo interne
5 izvještaje Nizozemskog bataljona. Naravno, poneki od tih internih
6 nizozemskih izvještaja - koji su različiti od izvještaja UNPROFOR-a koje smo
7 mi vidjeli - sigurno postoje. Ako oni postoje, Obrana to godinama mora
8 znati. Mi smo... i onda su mogli zatražiti da im pomognemo sa nizozemskim
9 vlastima. Mi bi tu nešto mogli napravili /sic/. Koliko ja znam, taj
10 materijal nije kod nas. To se vjerojatno smatra materijalom prema pravilu
11 70, da Nizozemci to tako smatraju. Mnogo toga materijala koji imamo smo
12 dobili prema tom pravilu.

13 Mi smo spremni pomoći Obrani. Molim Obranu da nam jasnije kaže o čemu
14 se radi i ako imamo, mi ćemo to pronaći. Ali ja mislim da nemamo. Ne radi se
15 sad o nečem što oni nisu mogli napraviti prije cijeli niz godina. Postoji
16 tako mnogo izvještaja koji se odnose na Nizozemski bataljon, debrifiranje je
17 rađeno toliko puta, oni su davali iskaze toliko puta, da količina
18 informacija o tome šta su oni o nečemu govorili je ogromna. Bilo bi... da li
19 bi bilo korisno da postoje... da imamo njihove interne izvještaje? Naravno.
20 Ova Obrana tvrdi da... da im to treba i mi ćemo im pomoći. Ima još vremena
21 da se to napravi i mi ćemo se potruditi da ponovo dovedemo ljude ako se
22 pojavi nešto što je zbilja bitno.

23
24
25
26
27
28
29
30

1   Međutim, s obzirom da smo uz pomoć kvalitetnih ljudi, uključujući
2   gospođu Fauveau koja je veoma dobra u pretraživanju, mogu reći, dakle, da
3   nismo pronaći /sic/ ništa, osim nekoliko dokumenata koje jesmo, to je
4   istina. Mi smo bili, kao što gospođa Fauveau zna, u Ženevi prije mnogo
5   godina našli neke informacije. Mi možemo pokušati pomoći, ali koliko znam, a
6   naši najbolji ljudi to pretražuju, to nije u našem posjedu. Problemi oko
7   dobijanja internih materijala od Vlade je nešto u što sada ne želim ulaziti,
8   ali mislim da najvjerojatnije bismo mogli dobiti taj materijal, ako se
9   stvarno zajednički potrudimo. Podnijet ćemo zahtjev, ali sve je ovo prilično
10   kasno.

11   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospođu Fauveau.

12   GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, ja ne tražim da se dobiju
13   interni dokumenti Nizozemskog bataljona. Radi se o internim dokumentima
14   nizozemskih vlasti, Vlade. Dokumenti koji... ne radi se o dokumentima,
15   dakle, Ministarstva obrane. Postoji još jedan komplet dokumenata koji su
16   bili slani od Nizozemskog bataljona u sjeverno... sjeveroistočni sektor, u
17   Tuzlu. Dakle, radi se o dokumentima UNPROFOR-a, Ujedinjenih naroda.

18   Gospodin Ruez je veoma jasno juče rekao da je veoma vjerojatno da
19   Tužilaštvo ima takve dokumente. I mislim da je gospodin Ruez osoba koja nam
20   svakako može reći da li su ti dokumenti u posjedu Tužilaštva. Ja, međutim,
21   nemam nikakvog dokaza, niti imam razloga da sumnjam u riječ gospodina

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1   McCloskeyja. Međutim, u tom slučaju, mislim da naravno Obrana može pokušati,
2   ali bilo bi puno efikasnije kada bi Tužilaštvo zatražilo od nizozemskih
3   vlada... Vlade ili Ujedinjenih naroda da dođu do tih dokumenata.

4   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dajte da se posavjetujem sa mojim
5   kolegama prije nego što damo uputstva.

6   [Sudije vijećaju]

7   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Naš je stav, za koji sam siguran da
8   ste i predvidjeli da će biti: naime, s obzirom na stanje kakvo jeste, mi
9   naravno moramo prihvatiti Vaše tvrdnje, gospodine McCloskey. Također smo
10   razumjeli i da Vi niste u potpunosti zadovoljni ovom situacijom. Ako biste
11   nastavili ovaj razgovor međusobno, a onda Tužilaštvo na Vaš zahtjev
12   zatražilo još dokumenata od nizozemske Vlade, mi se time možemo kasnije
13   pozabaviti kada do tog dogovora dođe. Mi smo shvatili stavove obje strane i
14   očigledno je da je Tužilaštvo ozbiljno primilo k znanju ono što ste jučer
15   naveli i da radi temeljitu pretragu.

16   G. McCLOSKEY: [simultani prevod] To je razuman zahtjev. Mi ćemo
17   formulirati jedan zahtjev i poslati ga nizozemskim vlastima što je moguće
18   ranije. I nastaviti ćemo pregledavati onu gomilu materijala koja je tamo meni
19   iza ramena. Ako nešto nađemo, mi ćemo im to dostaviti. Ali ja nažalost moram
20   reći da nemam... ne znam gdje su te stvari.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ali što prije dobijemo zahtjeve, za nas je lakše. Sada ćemo se odmah
2 početi time baviti i vidjeti što ćemo pronaći.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Hvala Vam.

4 Molimo da ponovo uvedete svjedoka.

5 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, ako se ne varam, ja bih
6 zatražio da se snimi ova slika i zamolit ćemo svjedoka da to potpiše. Tek
7 onda se to treba sačuvati.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To ćemo napraviti. To je još na
9 ekranu. Ne znam da li smo završili sa tim dokumentom. To nisam znao.

10 [Svjedok je ušao u sudnicu]

11 SVJEDOK: PIETER BOERING [nastavak]

12 [Svjedok odgovara putem prevodioca]

13 Ispituje g. Nicholls: [nastavak]

14 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Izvolite, gospodine
16 Nicholls.

17 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

18 P: Pukovniče, ova slika koja je još uvijek na ekranu pred Vama,
19 želimo to sačuvati, spremiti. Zamolit ću Vas da pomoću ove olovčice stavite
20 inicijale u gornji lijevi ugao.

21 O: [obilježava]

22 P: Odlično.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Znači, nudite na uvrštavanje ovu
24 kartu.

25

26

27

28

29

30

1 G. NICHOLLS: [simultani prevod] možda bismo sada mogli dobiti broj, a
2 kol'ko ja shvaćam uvrštava se na kraju.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možemo dodijeliti privremeni broj
4 koji će onda kasnije biti dodijeljen, a to je zasada samo da se dalje može
5 nastaviti i za svrhe glavnog i unakrsnog ispitivanja.

6 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Hvala.

7 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti IC7, privremeno.

8 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Gospodin Ostojić mi je ukazao na to
9 da bi trebalo navesti datum, ali meni se čini da se kod spremanja datum
10 automatski uključuje u dokument.

11 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Da, tako je.

12 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

13 P: Hvala, pukovniče. Sada ću Vas zamoliti da nam počnete pričati o
14 događajima koji su predstojali padu Srebrenice, dakle o tjednu koji je
15 prethodio 11.07.1995. Želio bih da što je moguće više svojim riječima
16 opišete što se događalo, što ste primijetili tokom tog perioda. Da počnemo
17 tako što ćemo razgovarati o 6. julu. Gdje ste se nalazili, Bravo, Charlie;
18 što ste toga dana vidjeli? Dakle, počinjemo od šestog.

19 O: Oko 6. jula sam još uvijek bio u Potočarima. Zapravo, koliko se
20 sjećam, neka promatračka mjesta su već bili zauzeli Srbi. Osoblje, tj.
21 ljudstvo sa dva ta promatračka mjesta su već bili zarobljenici, i to
22 zarobljeni u projektu, Švedskom projektu koji se nalazio na jugu enklave
23 koji je bio gotovo prazan. Tog dana ili otprilike tih dana, jedna granata je
24 pogodila naš logor u Potočarima. Analizu je napravio tim za EOD. Situacija u

25

26

27

28

29

30

1 enklavi je bila veoma napeta. Grad je bio prepun izbjeglica. A da, EOD je
2 služba za raščišćavanje eksploziva. Prelazak, odlazak s jedne strane... s
3 jedne lokacije na drugu postao... postajao je sve opasniji, te mislim da sam
4 6. ili 8. jula ostao u Srebrenici.

5 P: Hvala. Da Vas sada pitam nekoliko potpitanja. Da li se sjećate
6 kada je prva promatračnica bila zauzeta od strane VRS-a?

7 O: Mislim da je to bilo krajem juna ili početkom jula. Ne sjećam se
8 konkretno datuma. Mislim da je ipak bilo početkom jula.

9 P: Možete li mi reći kojim redom su pale promatračnice, ako se
10 sjećate?

11 O: To je bilo najviše na jugu. Dakle, mislim da je bio *Echo*, *Siera*
12 koja je malo... malo više prema sjeveru. Ja sad nemam kartu na kojoj se vide
13 razne... razna promatračka mjesta.

14 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Molim da se... da se vrati ta karta i
15 da se malo umanji. Ne treba biti ona označena, ali može.

16 P: Da li sada dobro vidite?

17 O: Da.

18 P: Da, ovako je bolje. Možda još malo, malo još da se to dignu.

19 O: Da, tako je odlično. Mislim da su *Foxtrot* i *Echo*, a dalje ne
20 sjećam se kako je redom išlo.

21 P: *Foxtrot*, to je ova baza označena sa F, a *Echo* ova baza označena sa
22 E?

23 O: Da, to je tačno.

24 P: U zapisniku ste govorili o jednoj granati koja je pogodila Vaš
25
26
27
28
29
30

1 logor u Potočarima. Da li možete objasniti o kakvoj eksplozivnoj napravi se
2 radilo? Da li je to bomba koju je bacio neki vojnik ili granata, minobacačka
3 granata? Recite mi o čemu se točno radi.

4 O: Pretpostavljam da se radilo o granati, artiljerijskoj granati ili
5 granati iz nekog većeg minobacača, na temelju izvještaja vezanog za
6 istraživanje tog udara koji je napravio EOD. Bilo je dosta projektila koja
7 su letila... letjeli oko naše baze. Mislim da se, dakle, radilo ili o
8 artiljeriji ili o teškom minobacaču.

9 P: Možete li nam detaljnije objasniti kakvi su to projektili letili
10 oko Vaše baze? Kakvi projektili i odakle su dolazili?

11 O: Pa, priličan broj projektila. Ja sam, dakle, čuo ispaljivanje iz
12 Bratunca, sa istoka. Zatim bi se čuo kako iznad baze profijuče projektil i
13 zatim bi se čuo udar. Koliko ih je bilo? Nekoliko tih datuma.

14 P: Koliko su blizu baze bili ti udari?

15 O: Jedan... za jedan se sjećam da je bilo nekoliko stotina metara
16 udaljen od nas. Više mi nije sasvim jasno gdje su drugi pogađali.

17 P: Na koji način je to granatiranje imalo utjecaja na mogućnost
18 Nizozemskog bataljona da ide u obilaske i vidi što se zbiva izvan baze?

19 O: To je u ozbiljnoj mjeri ograničilo naše mogućnosti. Imali bismo...
20 dakle, prvo bismo čuli uzbunu za povlačenje u bunkere i jedino u obilaske se
21 išlo za slučajeve kada je to bilo stvarno neophodno. Bilo je jako ograničeno
22 to.

23 P: Da li ste upoznati da su neka druga mjesta bila granatirana unutar
24 same enklave? Neki drugi objekti?

25

26

27

28

29

30

1 O: Prema izvještajima patroli /sic/, a čuo sam to i lično od osobe
2 jedne koja mi je rekla da je na jugu enklave, da su sela bila pod vatrom i
3 da je stanovništvo bilo na taj način nagnano da se povuče u samu Srebrenicu.
4 To je bilo krajem juna, početkom jula.

5 P: Jesu li to bila muslimanska ili srpska sela koja su bila
6 granatirana?

7 O: To su bila muslimanska sela unutar enklave.

8 P: Idemo dalje. Razgovarali smo o 6. do 8. julu. Govorili ste i o
9 događajima od 9. i 10. Šta se tada događalo? Što ste tada doživjeli?

10 O: Pa, u tom je periodu samo mjesto Srebrenica bilo sve više krcato
11 izbjeglicama. Lokalno stanovništvo je bilo veoma napeto. Vojni rukovodioci u
12 enklavi, dakle Muslimani, su održali sastanak da vide šta će dalje. Nakratko
13 smo se sastali sa njima, pukovnik Karremans i ja. Općenito govoreći,
14 situacija je bila veoma napeta, nismo znali šta.

15 P: O čemu se razgovaralo na tom sastanku, kao koje su Vaše opcije u
16 slučaju da dođe do napredovanja od strane VRS-a?

17 O: Razgovarali smo o tome kako bismo mogli da pružimo kombinovanu
18 odbranu. Bila je to vrlo teška diskusija u vezi s tim ko bi uradio šta i da
19 li bi to bilo koordinirano. Drugo pitanje je bila podrška iz vazduha koju bi
20 nam pružio UN.

21 P: A prije nego što dođemo do toga, da Vam postavim još jedno
22 pitanje. Kada su pala ta posmatračka mjesta, kada su bila zauzeta, da li je
23 VRS zarobio i vojnike, bilo kog vojnika Holandskog bataljona?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. U jednom trenutku su ih zarobili i u jednom trenutku
2 pripadnici Holandskog bataljona koji su bili zarobljenici kontaktirali su
3 nas putem radija i rekli nam gdje se nalaze. Mi smo, inače, imali vrlo
4 ograničene kontakte sa pripadnicima Holandskog bataljona koji su bili
5 zarobljeni. Toga se dobro sjećam.

6 P: Koliko je približno vojnika Holandskog bataljona zarobljeno?

7 O: Pa, oko 10 do 15. Ne sjećam se tačnog broja.

8 P: Gdje su ih držali? Rekli ste nam da su Vam rekli gdje ih drže.

9 O: Dok smo bili u radio kontaktu ja nisam znao gdje ih drže, ali
10 kasnije sam znao da ih drže u Bratuncu. Da ih drže u... vidio sam da ih drže
11 u hotelu Fontani.

12 P: Doći ćemo do toga kasnije. Da li se sjećate holandskog vojnika po
13 imenu Rensen?

14 O: Da, naravno da ga se sjećam. Nažalost, on je tamo poginuo od bombe
15 koju je, najvjerovatnije, bacio jedan muslimanski borac. I prema riječima
16 muslimanskih vođa, on nije... taj borac nije bio sasvim pri sebi i
17 muslimanske vođe su se poslije toga izvinule.

18 P: Da li je to ubistvo vojnika Rensena, koji je... koje je počinio
19 jedan Musliman, da li je to bilo nešto o čemu ste raspravljali na sastanku
20 koji ste prije par trenutaka pomenuli, sastanku koji ste imali sa vlastima
21 Armije Bosne i Hercegovine?

22 O: Da. To jeste tema koja je pokrenuta u razgovorima, ali mislim da
23 se to desilo ranije na jednom drugom sastanku, sa Ekremom ili Pejzovićem
24 /kako je prevedeno/ ili Ramizom, možda dan ili dva ranije.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li bi pukovnik mogao da kaže kada
26 je približno poginuo oficir Rensen?

27

28

29

30

1 G. NICHOLLS: [simultani prevod]
2 P: Da, govorili smo o tom periodu, ali koliko god preciznije možete
3 da se sjetite, možete li nam reći kada je poginuo vojnik Rensen? Kada ga je
4 pogodila bomba?
5 O: Ne znam tačan datum, ali pretpostavljam da je to bio kraj juna ili
6 početak jula. Vjerovatno početak jula, ali ne mogu to reći sa sigurnošću.
7 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Samo trenutak, časni Sude.
8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možda biste mogli da ga pitate da li
9 je u to vrijeme palo jedno od posmatračkih mjesta ili nije? Onda bi to
10 pomoglo da se tačnije sjeti.
11 G. NICHOLLS: [simultani prevod]
12 P: Čuli ste da je časni sudija sugerisao da pokušate da se sjetite da
13 li je u to... u vrijeme njegove smrti pao jedan... palo jedno posmatračko
14 mjesto?
15 O: Pa, do tada smo već izgubili posmatračko mjesto *Echo*, u svakom
16 slučaju. Prema tome, muslimansko stanovništvo je već imalo osjećaj da se
17 Holandski bataljon povlači i osjećala se napetost. To mogu da stavim u taj
18 kontekst.
19 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ako bi možda mogao ja da osvježim
20 Vaše sjećanje vašom prvom izjavom datom Međunarodnom sudu. I to je izjava od
21 28. septembra 1995. godine. Na stranici 4 verzije na engleskom. To je
22 stranica 4 koja nosi identifikacioni broj 00443270. Ja ću pročitati ono što
23 ste rekli u svojoj izjavi, pukovniče. Vidjet ćemo da li Vam to pomaže.
24
25
26
27
28
29
30

1   Paragraf iznad toga počinje riječima: "Jedne noći, približno 8. jula,
2   čuo sam teško granatiranje." I onda govorite o granatiranju i onda u
3   sljedećem paragrafu kažete: "Vojnik Rensen je poginuo približno u to vrijeme
4   od fragmenta bombe koji mu se zabio u vrat."

5   Da li mislite da je to tačno?

6   O: Da. Da, to je upravo tako se toga sjećam.

7   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospođo Fauveau.

8   GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ovo je
9   klasičan primjer sugestivnog pitanja.

10   G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ja sam tražio dozvolu da osvježim
11   njegovo sjećanje.

12   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja sam mu dao dozvolu.

13   G. NICHOLLS: [simultani prevod] Taj prigovor je mogao biti prije nego
14   što sam ja počeo da postavljam pitanje.

15   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Nastavite.

16   G. NICHOLLS: [simultani prevod]

17   P: A sada da se vratimo na sastanak na koji ste otišli zajedno sa
18   Karremansom i rukovodiocima Armije Bosne i Hercegovine. Možete li nam reći
19   da li se raspravljalo o vazdušnoj podršci tokom razgovora koji su se
20   odnosili na ostale teme?

21   O: Ja sam vodio razgovor i sa vojnim rukovodstvom enklave, kao što je
22   Ramiz - bio je prisutan i gradonačelnik - i taj razgovor je vodio sam
23   pukovnik Karremans. Rečeno je sa izvjesnom sigurnošću da će sljedećeg dana
24   biti obezbjeđena vazdušna podrška. Takva vrsta garancije je dana
25   stanovništvu i vođama. Toga se dobro sjećam.

26   P: Da li je bilo bilo kakvih uslova koji su trebali da se ispune

27

28

29

30

1 prije nego što se pozove vazдушna podrška? Da li je trebalo nešto posebno da
2 se desi?

3 O: Da, ono što je poznato kao princip puške iz koje se dimi. UN je
4 tražio dokaze. Znači, trebali su vrući dokazi o napadu. Trebali su nam
5 dokazi.

6 P: I šta se desilo?

7 O: Mislim da prije sastanka, možda dan prije, ja sam ranije pitao
8 Ramiza i objasnio mu da nam treba dokaz o napadu. I oni su pokušali da to
9 ispune. Američ... muslimanski vojnici su rekli šta nije u redu i onda je
10 jedna ograničena patrola otišla da vidi šta nije u redu. Međutim, kad se to
11 tačno desilo, pretpostavljam da je to bilo prije sastanka.

12 P: A da li znate šta se desilo sa tom patrolom, tom muslimanskom
13 patrolom koja je otišla?

14 O: Patrola je otišla iz Srebrenice prema švedskom projektu skloništa
15 na jugu i došli su pod vatru. Ja to nisam lično vidio, ali dobio sam
16 izvještaj da su neki ljudi među Muslimanima bili ranjeni, a možda i ubijeni.
17 Kasnije su se vratili, ali to još uvijek nije bio dovoljan dokaz za vazдушnu
18 podršku.

19 P: Da nastavimo sa ovom temom. Šta se desilo? Da li je na kraju
20 zatražena vazдушna podrška?

21 O: Na kraju dobijena je vrlo ograničena vazдушna podrška.

22 P: Možete li to malo opisati. Koliko aviona, šta se desilo, kad se to
23 desilo, kad je riječ o toj ograničenoj vazdušnoj podršci?

24 O: Prvo, ja nisam sam bio očevidac toga i ovo je samo na osnovu
25
26
27
28
29
30

1 indirektnog posmatranja. Ali koliko sam ja shvatio, bili su jedan ili dva
2 aviona koji su mogli da pruže podršku holandskom vozilu koje je bilo
3 izloženo napadu. Dakle, govorim o vrlo ograničenoj vazdušnoj podršci.

4 P: Da se vratimo na jedan trenutak na nešto što ste Vi ranije
5 govorili. Govorili ste o sastanku sa Ramizom. Da li je riječ o Ramizu
6 Bećireviću?

7 O: Da, to je bio on.

8 P: Da li je komandant Karremans bio taj koji je zatražio tu vazdušnu
9 podršku, tu ograničenu vazdušnu podršku koja je stigla?

10 O: Da, pretpostavljam da je tako.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospođo Fauveau.

12 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] To je ponovo sugestivno pitanje.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To jeste sugestivno pitanje, ali
14 sugerišem da se dignete na vrijeme, jer na primer, ovo je bilo vrlo kratko
15 pitanje na koje je već dobiven odgovor. U svakom slučaju, nije nanesena
16 nikakva šteta, ali moglo je da bude formulisano na drugi način i da se pri
17 tome ne izazovu nikakvi problemi.

18 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Ja ću pokušati to da izbjegnem, časnici
19 Sude. ja sam samo želio da što brže napredujemo.

20 P: Recite nam kakva je bila reakcija VRS-a na ove vazdušne napade na
21 njihove položaje?

22 O: Koliko se sjećam, u to vrijeme je uspostavljen kontakt od strane
23 vojnika koji su bili zatvoreni u Bratuncu i oni su rekli da vazdušna podrška
24 njih ugrožava i da zbog toga treba da se zaustavi. Ja sam obaviješten o tom
25 izvještaju, o sadržaju, približnom sadržaju tog izvještaja, a u stvari to je
26 bila prijetnja.

27 P: A kakva je to bila prijetnja za zarobljene vojnike u Bratuncu? Šta
28
29
30

1 bi se njima desilo ako bi se nastavilo sa vazдушnim napadima?
2 O: U tom trenutku to mi nije bilo jasno, ali moj dojam je bio da
3 stvari baš ne bi bile dobre za njih.
4 P: A da bude jasno, o kojim vojnicima govorimo koji su držani u
5 Bratuncu? Kojoj vojsci su oni pripadali?
6 O: To su bili vojnici Holandskog bataljona, oni vojnici koji su
7 zarobljeni na posmatračkom... posmatračkim mjestima koja je zauzeo VRS.
8 P: To što ste nazvali prijetnjom, kako je to preneseno Holandskom
9 bataljonu u Srebrenicu, ako to znate? Kako je ta informacija prenesena?
10 O: Koliko se sjećam, to je radio putem preneseno iz Bratunca, preko
11 naših vlastitih radio aparata. A vozilo, holandsko vozilo koje je bilo
12 zarobljeno, je imalo radio aparat koji je korišten da bi se prenijela ta
13 poruka.
14 P: A da li su se vazdušni napadi nastavili nakon što je primljena ova
15 poruka i šta se desilo?
16 O: Nakon toga nisam vidio nikakvu dalju vazдушnu podršku.
17 P: Da li Vam je poznat izraz "položaj... blokirajući položaj" kao
18 vojni izraz?
19 O: Da. Može se reći da su posmatračka mjesta koja su zauzeta i sa
20 kojih smo se mi morali povući i odakle su se vojnici povukli u Srebrenicu,
21 ta mjesta na kojima bi se mogli uzeti položaji sa kojih se može posmatrati
22 ili obezbijediti zaštita, takvi položaji bi se mogli nazvati rezervnim
23 položajima za odbranu, kao što je slučaj ovde.
24 P: U redu. A ako biste sada mogli da nam pokažete na karti - ja znam
25 da ste neke već označili - ali možete li nam reći ovdje na karti koja je
26
27
28
29
30

1 pred Vama, vidimo četnu Bravo i vidimo posmatračko mjesto *Echo* i *Sierru* ili
2 S, gdje se nalaze ti položaji?

3 O: Pa, na primer, ovaj put koji ide prema... to je jedan krivudavi
4 put na kom je bilo nekoliko položaja. Vidjet ćete da on ulazi u sam grad i
5 ide nešto dalje prema...

6 PREVODILAC: Prevodioci nisu razumjeli ime koje je svjedok
7 upotrijebio, ime Kolov.

8 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

9 P: Zamolit ću Vas da obilježite na karti približne položaje koji su
10 bili rezervni odbrambeni položaji nakon što su pala posmatračka mjesta.

11 SVJEDOK: [simultani prevod] Označio sam globalno gdje se to nalazilo
12 na ovom putu i kasnije još više na sjever prema mjestu.

13 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Hvala.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas da stavite svoje inicijale
15 pored bilo koje od ovih oznaka, bilo lijevo ili desno.

16 SVJEDOK: [obilježava]

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. U redu.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICHOLLS: [simultani prevod]

2 P: Možda bismo još mogli da se pozabavimo ovom temom prije nego što
3 završimo s radom danas: možete li mi reći kuda je otišlo stanovništvo iz
4 Srebrenice? Govorili ste o tome kako su se ljudi natrpali u Srebrenicu,
5 govorili ste o granatiranju, o tim položajima, o tome kako su pala
6 posmatračka mjesta. Možete li nam reći kuda su ljudi otišli iz Srebrenice
7 9., odnosno 10. jula?

8 O: Stanovništvo se uglavnom pomjerilo prema samom mjestu Srebrenici.
9 Oko samog grada područje je bilo puno ljudi, kuće su bile prepune ljudi.
10 Grupe ljudi su bile unutar i oko mjesta.

11 P: Vi ste u to vrijeme bili u Srebrenici. Kako su Vam ti ljudi
12 izgledali, fizički i psihički? Kako su se oni osjećali?

13 O: Ja sam lično prošao kroz grad nekoliko puta i zato što sam morao
14 da idem prema četi Bravo, a od čete Bravo prema mjestu gdje se nalazilo
15 muslimansko rukovodstvo. Idući kroz grad mogao sam da vidim da ljudi
16 izgledaju jadno, gladni, nervozni, da stalno pitaju, izgubljeni su i stalno
17 su pitali, koliko sam ja mogao da razumijem, šta će se desiti, šta da urade.

18 P: A kuda ste Vi otišli 10. jula iz Srebrenice? Vi lično kuda ste
19 onda otišli?

20 O: Ja sam kasnije otišao u bazu Ujedinjenih nacija u blizini
21 Potočara, gdje su bili stacionirani vojnici Holandskog bataljona u
22 Srebrenici. To je bilo u trenutku kada je situacija postala beznadežna, kada
23 je stanovništvo na vlastitu inicijativu počelo da se kreće prema Potočarima,
24 kada su ranjenici prebacivani iz bolnice prema našem logoru u Potočarima.
25 Ako se dobro sjećam, više nije bilo ograde u četi Bravo. Nju je porušilo

26

27

28

29

30

1 muslimansko stanovništvo. I u tom trenutku vojnici su slijedili tu rijeku
2 izbjeglica koja je išla prema Potočarima.

3 P: Ovo je možda moje posljednje pitanje za danas. Da li Vam je tog
4 dana bilo poznato da li je bilo civilnih žrtava u granatiranju?

5 O: Jedna minobacačka granata je pala blizu čete Bravo i ranjen je
6 jedan mali dječak koji je donesen u sklonište u... čete Bravo. Tu sam se i
7 ja nalazio i tu mu je pružena prva pomoć, tako da bilo je ljudi koji su bili
8 ranjeni u blizini logora.

9 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Mislim da je ovo dobar trenutak da
10 završimo sa radom za danas, časni Sude.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pukovniče, puno Vam hvala. Još imate
12 nekoliko dana da provedete s nama, ali ne sutra, jer sutra imamo plenarnu
13 sjednicu, kao što smo to već objavili. Dakle, nećemo raditi. Gospodin
14 Nicholls će vjerovatno nastaviti i završiti sa svojim glavnim ispitivanjem
15 do kraja sedmice. Dakle, cijeli četvrtak i cijeli petak, pretpostavljam.

16 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Pa, sigurno ne cijeli petak. Nadam se
17 da ću završiti u četvrtak, a možda malo pređe u petak.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Sada je obaviješten onaj tim
19 Odbrane koji će krenuti prvi u unakrsnom ispitivanju. Molim Vas budite
20 spremni.

21 Još jednom, hvala Vam mnogo, gospodine pukovniče.

22 Hvala, gospodine Nicholls, i svima ostalima.

23 Nastavljamo u četvrtak ujutro u 9.00 sati. Hvala Vam.

24 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

25 ... Sjednica završena u 13.46h.

26 Nastavak zakazan za četvrtak,

27 21.09.2006., u 09.00h.

28

29

30